

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Maribor

DVOLETNI NAČRT
X. SLOVENSKO GORIŠKEGA LOVSKO
UPRAVLJAVSKEGA OBMOČJA
za leti
2025 in 2026

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LUO	2
2.1	Lovišča.....	2
2.2	Območja z omejitvami in prepovedmi lova.....	4
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI	5
3.1	Spremembe v življenjskem okolju divjadi	5
3.2	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	5
3.3	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje.....	11
4	ŽIVALSKES VRSTE - DIVJAD.....	16
4.1	Evropska srna	16
4.2	Navadni jelen	21
4.3	Damjak.....	23
4.4	Gams	24
4.5	Muflon	24
4.6	Divji prašič.....	25
4.7	Evrazijski šakal	29
4.8	Lisica.....	31
4.9	Rakunasti pes	32
4.10	Jazbec.....	33
4.11	Kuna zlatica	34
4.12	Kuna belica	35
4.13	Poljski zajec	37
4.14	Pižmovka	39
4.15	Nutrija.....	39
4.16	Fazan.....	40
4.17	Poljska jerebica (gojena).....	43
4.18	Raca mlakarica	44
4.19	Sraka.....	46
4.20	Šoja.....	47
4.21	Siva vrana.....	48

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026.....	1
Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč	2
Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024.....	5
Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026	7
Preglednica 3.3.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v preteklem obdobju.....	11
Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024	12
Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi	19
Preglednica 4.16.1: Načrt vlaganja fazanov	41
Preglednica 4.18.1: Načrt vlaganja rac mlakaric	44

KAZALO SLIK

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO	3
Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova	4
Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi v LUO v obdobju 2019–2024	12
Slika 3.3.2: Prikaz popisnih enot za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO	13
Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah	14
Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Slovenske gorice	15
Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024	16
Slika 4.1.2: Prostorska razporeditev odvzema srnjadi v LUO v obdobju 2019–2024	17
Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024	18
Slika 4.2.1: Gibanje realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024	21
Slika 4.3.1: Gibanje realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024	23
Slika 4.6.1: Gibanje realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024	25
Slika 4.1.2: Prostorska razporeditev odvzema divjega prašiča v LUO v obdobju 2019–2024	26
Slika 4.6.2: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024	27
Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024	29
Slika 4.8.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024	31
Slika 4.10.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbeca v obdobju 2019–2024	33
Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune zlatice v obdobju 2019–2024	34
Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024	35
Slika 4.13.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024	37
Slika 4.16.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema fazana v obdobju 2019–2024	40
Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema race mlakarice v obdobju 2019–2024	44
Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024	46
Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024	47
Slika 4.21.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024	48

1 UVOD

Dvoletni načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026 je pripravljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Ob zgoraj navedenih pravnih aktih je pričujoči načrt pripravljen tudi v skladu z:

1. Zakonom o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spremembe),
2. Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20),
3. Uredbo o določitvi divjadi in lovni dob (Ur. l. RS, št. 101/04, št. 81/14),
4. Odlokom o lovsko upravljaljskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/04, 197/20, 58/22 in 137/22),
5. Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur. l. RS, št. 117/04, 38/14, 58/22, 137/22 in 162/22),
6. Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/04, 38/14, 197/20, 58/22, 137/22 in 162/22),
7. Predpisi o zavarovanih območjih: Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik, št. 17/1992), Odlok o razglasitvi Stare trte v Mariborskem pristanu za naravno znamenitost (Medobčinski uradni vestnik št. 5/94), Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 31/92).

Dvoletni načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026 temelji na ciljih in usmeritvah dolgoročnega lovsko upravljaljskega načrta X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja (2021–2030) in je skladen s Smernicami za upravljanje divjadi v Sloveniji v obdobju 2021–2030 ter Gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarskega območja Maribor (2021–2030).

Najpomembnejši dogodki, ki so vplivali na sam nastanek načrta, so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja za leti 2025 in 2026

Datum	Kraj	Organ(i)	Vsebina
25. januar 2025	Maribor	Komisija za oceno odstrela in izgub divjadi	Pregled odstrela in izgub divjadi
27. februar 2025	Maribor	IO OZUL, KGZ	Usklajevanje z OZUL in ostalimi deležniki
17. marec 2025	Maribor	Strokovni svet OE	Določitev osnutka načrta
4. april 2025	Maribor	Vabljeni	Javna predstavitev načrta
10. april 2025	Maribor	Svet OE Maribor	Določitev predloga načrta
25. april 2025	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogostejše uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – lovsko upravljaljsko območje,
- DN – dvoletni načrt LUO,
- LD – lovska družina,
- OE – območna enota,
- PE – popisna enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- OZUL – območno združenje upravljavcev lovišč,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

2 OPIS LUO

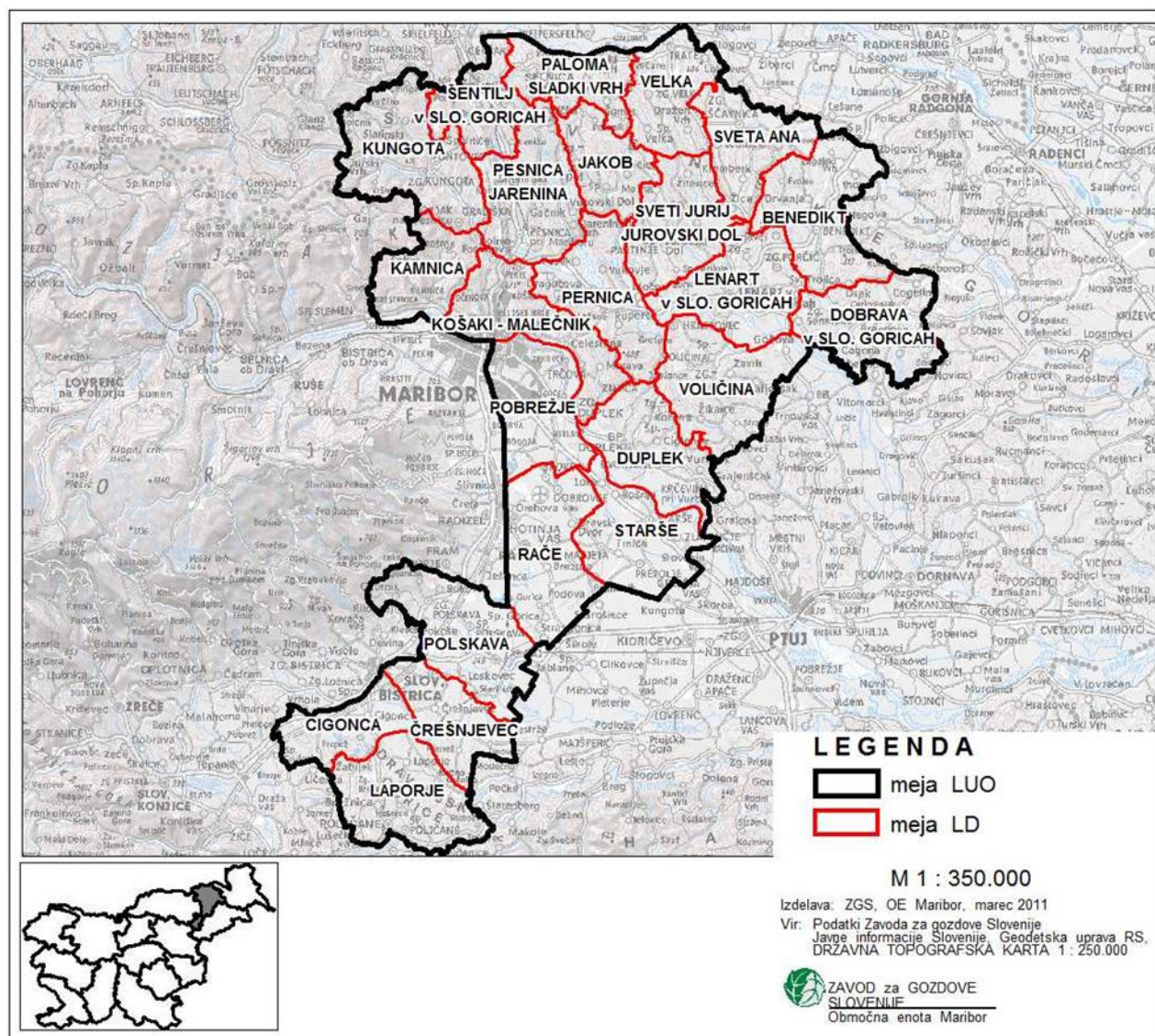
2.1 Lovišča

V LUO je vključenih 23 lovišč v upravljanju LD v skupni površini 72.965 ha, od tega je lovni površin 90 %. Skladno z 10. čl. ZDLov-1 so iz skupnih površin lovišč izločena vsa območja naselij in zaselkov, javni in zasebni parki ter pokopališča, vrtovi in vse površine intenzivne pridelave kmetijskih kultur, ki so ograjene z ograjo. Prav tako so izločene še obore za rejo divjadi, vojaški objekti in druge urbane površine (javne ceste...). Od skupne površine LUO znaša delež nelovnih površin slabih 10 % ali 7.185 ha.

Povprečna velikost lovišča v LUO je 3.172 ha oziroma 2.860 ha lovne površine. Najmanjše lovišče meri 2.162 ha (Cigonca), največje pa 4.366 ha (Kungota).

Preglednica 2.1.1: Seznam lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina (ha)		
		Skupna	Lovna	Nelovna
1001	KUNGOTA	4.366	4.077	289
1002	ŠENTILJ v SL. GORICAH	2.233	2.009	224
1003	PALOMA - SLADKI VRH	2.258	2.076	181
1004	KAMNICA	2.302	2.065	236
1005	KOŠAKI - MALEČNIK	3.369	2.560	809
1006	PESNICA - JARENINA	3.455	3.113	341
1007	JAKOB	2.166	2.011	155
1008	VELKA	2.658	2.480	177
1009	SVETA ANA	2.739	2.563	176
1010	SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	3.075	2.891	184
1011	PERNICA	3.423	3.188	235
1012	LENART v SL. GORICAH	3.538	3.240	298
1013	BENEDIKT	3.894	3.626	268
1014	DOBRAVA v SL. GORICAH	3.423	3.198	225
1015	VOLIČINA	3.944	3.675	269
1016	DUPLEK	3.293	2.991	302
1017	POBREŽJE	3.272	2.204	1.069
1018	STARŠE	3.281	3.043	238
1019	RAČE	3.962	3.505	457
1020	POLSKAVA	3.955	3.558	398
1021	ČREŠNJEVEC	2.472	2.287	185
1022	CIGONCA	2.162	2.004	158
1023	LAPORJE	3.725	3.416	310
SKUPAJ		72.965	65.781	7.185

Slika 2.1.1: Položaj LUO v Sloveniji in lovišča v LUO

2.2 Območja z omejitvami in prepovedmi lova

Skladno z lovsko upravljaljskim načrtom X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja (2021–2030) veljajo v LUO naslednje omejitve in prepovedi lova.

Območja, kjer je prepovedano loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali:

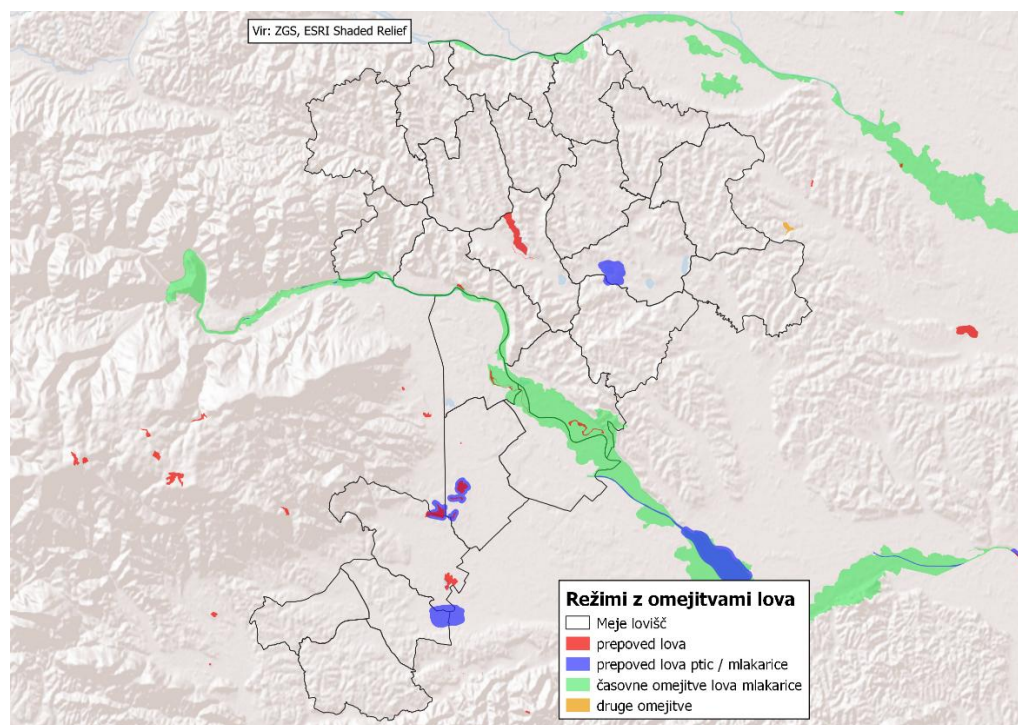
- naravne vrednote: 247 Rački ribniki, 6476 Požeg – vodna akumulacija, 6474 Miklavž - izviri in ribniki, 1818 Perniško jezero, 6473 Pesnica stara struga, 6469 Grajevnik – ribniki, 7545 Turnovi ribniki, 6435 Hotinja vas – ribnik, 6464 Struga, 6138 Pragersko – glinokopna jezera, Dravinja, ostanki stare struge, Požeg – zadrževalnik visokih voda;
- naravni rezervat Struga, Meljski hrib.

Območja, kjer je prepovedan lov rac mlakaric:

- naravne vrednote 7267 Medvedce, 728 Komarnik;
- zadrževalnika Medvedce in Požeg ter kompleks Račkih ribnikov (POV Črete).

Območja, kjer je omejitev lova na raco mlakarico na največ dva dni v tednu:

- naravne vrednote 4424 Mura-reka1, 7515 Drava-stara struga, 7052 Drava-rečna loka 1, 6459 Mariborsko jezero;
- vodni habitati na območju POV Mura in POV Drava.

Slika 2.2.1: Območja omejitev in prepovedi lova

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Spremembe v življenjskem okolju divjadi

Na območju LUO smo priča precejšnjim spremembam, ki vsakodnevno pomembno vplivajo na življenjske razmere za divjad. Najprej gre omeniti predvsem nenačrtovano in nenadzorovano spreminjanje življenjskega okolja in zmanjševanje gozdnatosti v pretežno kmetijski krajini. Na ravninskem delu območja prihaja do rednih krčitev gozdov v kmetijske namene. To za seboj potegne zmanjšanje dolžine gozdnega roba in posledično izgubo pomembnih habitatov več vrstam divjadi in ostalim prostoživečim vrstam. Na račun intenzivnega kmetijstva in kmetijske politike nasploh se za večino vrst divjadi okolje spreminja v negativni smeri. Mala poljska divjad še naprej pospešeno izgublja pestrost in razmere za kritje in razmnoževanje, prav tako ima zaradi obilice monokultur kmetijskih posevkov otežene prehranske razmere. Širjenje industrije, trgovskih centrov in infrastrukturnih objektov je prav tako zaznamovalo življenjsko okolje divjadi in predstavlja za večino vrst motnjo v življenjskih procesih, močno pa vpliva tudi na smrtnost (povozi).

Opazno se je povečala tudi sama prometna obremenjenost in frekvenca voženj, kar posledično vpliva na življenjski ritem in navade divjadi in predstavlja pomemben faktor smrtnosti.

3.2 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Preglednica 3.2.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2019–2024

	Enota mere	2019–2024*			2023–2024*		
Vrsta ukrepa		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	11.143	10.797	97%	11.099	10.725	97%
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	28,71	28,84	100%	31,65	30,11	95%
Spravilo sena z odvozom	ha	4,25	3,80	89%	4,26	4,11	96%
Priprava pasišč za divjad	ha	10,08	9,58	95%	11,15	10,75	96%
Gnojenje travnikov	ha	4,51	4,21	93%	4,41	4,26	97%
Vzdrževanje grmišč	ha	14,48	13,18	91%	14,45	11,03	76%
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	39,12	36,83	94%	34,96	31,34	90%
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	8,30	8,30	100%	8,45	8,20	97%
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	3	3	100%	3	3	100%
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	40	39	98%	35	33	93%
Sadnja in vzdrževanje plod. drevja in grmovja	število	150	140	93%	75	70	94%
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	102	96	93%	100	85	85%

3. BIOTEHNIŠKI UKREPI							
Zimsko krmljenje male divjadi	kg	48.168	43.998	91%	44.829	39.237	88%
Privabljalno krmljenje	kg	473	489	103%	260	302	116%
Krmne njive	ha	15	14	96%	13	12	91%
Pridelovalne njive	ha	12	10	88%	12	11	92%
Solnice	kg	3.054	2.859	94%	3.048	2.847	93%
4. LOVSKOTEHNIŠKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	1.488	1.317	89%	1.469	1.194	81%
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	291	301	103%	308	329	107%
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	239	225	94%	225	219	97%
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	11,98	10,95	91%	10,90	9,65	89%

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti načrtovanih in realiziranih ukrepov.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Ukrepi, ki jih upravljavci lovišč opravljajo v sklopu lovsko čuvajske službe in so vezani na spremljanje stanja v habitatih posameznih vrst divjadi in njihovih populacijah. Upravljavci lovišč so za ukrepe varstva in monitoringa v preteklem šestletnem obdobju opravili 10.800 ur na leto, kar predstavlja 97 % realizacijo planiranih ur. Načrtovana količina tovrstnih ukrepov se tekom obravnavanega obdobja ni bistveno spreminjala iz leta v leto. Za razliko od preteklih let, sedaj prav vsi upravljavci lovišč načrtujejo in tudi dobro realizirajo ukrepe varstva in monitoringa divjadi. Realizacija zadnjih dveh let je bila 97%.

Biomeliorativna ukrepi

Izvedeni ukrepi, s katerimi upravljavci lovišč ohranjajo in izboljšujejo prehranske in bivalne razmere za divjad, so bili dobro realizirani. Ocenjujemo, da bi posamezni upravljavci lovišč lahko dosegli večjo stopnjo realizacije oziroma sploh načrtovali in izvedli določena dela, kot so vzdrževanje remiz za malo divjad, vzdrževanje grmišč in vzdrževanje gozdnega roba.

V preteklem šestletnem obdobju so upravljavci lovišč obdelovali oziroma izvedli ukrepe boimeliorativnih del na površini 105 hektarjev letno, kar predstavlja 96% realizacijo zastavljenega načrta del. V zadnjih dveh letih je zaznati rahel negativen trend pri izvedbi vzdrževanja grmišč, kar je po naši oceni posledica neažurnega evidentiranja opravljenega ukrepa.

Biotehniški ukrepi

Skupna količina krme, ki jo kot dodatno energijo upravljavci vnašajo v lovišča ni presegla načrtovane višine. V LUO je bilo dovoljeno le zimsko krmljenje male divjadi (poljski zajec, jerbica, fazan) in privabljalno krmljenje za zveri (lisica, kune). Skupna količina položene krme za malo divjad ni bila presežena, znašala je 44.000 kg letno oziroma 91 % načrta.

Lovskotehniški objekti

Menimo, da opravljena dela na lovskotehniških objektih zagotavljajo zadostno količino objektov, ki se ohranjajo v primernem stanju, ter so namenjeni zagotavljanju optimalnih pogojev za izvajanje lova.

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi*Preglednica 3.2.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2025 in 2026*

Vrsta ukrepa	Enota mere	Načrtovan obseg	Dopustna odstopanja (navzdol / navzgor)
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI			
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	23.000	-20 % / neomejeno
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI			
Priprava travnikov in košnja (ročna in strojna)	ha	60,53	-20 % / neomejeno
Spravilo sena z odvozom	ha	7,22	-100 % / neomejeno
Priprava pasišč za divjad	ha	16,80	-100 % / neomejeno
Gnojenje travnikov	ha	7,20	-100 % / ni dovoljeno presegati
Vzdrževanje grmišč	ha	24,10	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	63,33	-20 % / neomejeno
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	11,90	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	6	-20 % / neomejeno
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	44	-100 % / neomejeno
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	120	-100 % / neomejeno
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	160	-100 % / neomejeno
3. BIOTEHNIŠKI UKREPI			
Zimsko krmljenje male divjadi	kg	64.400	-100 % / ni dovoljeno presegati
Privabljalno krmljenje	kg	1.400	-100 % / ni dovoljeno presegati
Krmne njive	ha	21,80	-100 % / neomejeno
Pridelovalne njive	ha	22,20	-100 % / neomejeno
Solnice	kg	5.800	-100 % / ni dovoljeno presegati
4. LOVSKOTEHNIŠKI OBJEKTI			
Solnice (obnova in novogradnja)	število	2.468	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	612	-100 % / neomejeno
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	424	-100 % / ni dovoljeno presegati
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	20,40	-100 % / neomejeno

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Zaradi spreminjanja življenjskih pogojev populacij divjadi izjemno pomembni ukrepi z vidika ohranjanja narave, še posebej življenjskih pogojev divjadi. V okviru javnih pooblastil je potrebno s preventivnimi pristopi zagotavljati mir v loviščih in skupaj z lovsko čuvajsko službo ter inšpekcijo opozarjati javnost na motnje v okolju. Prav tako je pomembno spremljanje vseh negativnih vplivov, ki omejujejo življenjske pogoje divjadi, pri čemur je potrebno izpostaviti predvsem kontrolo vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju, dejavnosti potepuških psov in negativnih posledic kmetijske ter gozdarske proizvodnje.

Biomeliorativni ukrepi

Skladno z naravovarstvenimi smernicami (priloga 1 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)) veljajo omejitve in usmeritve umeščanja površin biomeliorativnih ukrepov v zavarovanih območjih in območjih varstvenih režimov, po posameznih zvrsteh naravnih vrednot in za posamezne vrste/HT oz. skupine vrst/HT območij Natura 2000.

Posamezni biomeliorativni ukrepi se morajo izvesti v skladu s splošnimi usmeritvami in omejitvami.

Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju (55. člen ZON). Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park (53. člen ZON).

Pri upravljanju z divjadjo se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, navedenih v naravovarstvenih smernicah (Priloga 1, Preglednica 1 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)).

Splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote opredeljujejo da je treba z **naravnimi vrednotami** ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Pri izvajanju biomeliorativnih ukrepov v sklopu upravljanja okolja divjadi je treba v celoti upoštevati podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot, kot je to opredeljeno v naravovarstvenih smernicah (Priloga 1, Preglednica 2 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)).

Na **ekološko pomembnih območjih**, ki niso tudi posebna varstvena območja, se dejavnost oblikovanja življenjskega okolja divjadi načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst. Ohranja naj se njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovna povezanost, če bi bila le-ta prekinjena. Pregled ekološko pomembnih območij in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev je podan v naravovarstvenih smernicah (Priloga 1, Preglednica 3 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)).

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske zveze pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov. Splošne in konkretne varstvene usmeritve se morajo upoštevati pri izvedbi posameznih biomeliorativnih del, izvedena morajo biti v skladu z usmeritvami podanimi v naravovarstvenih smernicah (Priloga 1, Preglednica 4 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)).

Biotehniški ukrepi

Vrste divjadi, ki jih ciljno krmimo v Slovensko goriškem LUO in dovoljena vrsta krmljenja (Z = zimsko, P = privabljalno):

- mala divjad (fazan, poljska jerebica, poljski zajec, rasa mlakarica; Z)
- divji prašič (P)
- lisica (P)
- jazbec (P)
- kuna belica, kuna zlatica (P)
- šakal (P)

Zimsko krmljenje male divjadi. Usmeritve, določila in omejitve:

- Dovoljeno je zimsko krmljenje fazana, poljske jerebice, poljskega zajca in race mlakarice.
- Krmljenje male poljske divjadi je smiselno in potrebno izvajati tudi izven zimskega obdobja.
- Vrsta krme, ki se polaga na krmiščih za malo divjad: koruza, žita, zelena krma.

- Pri krmljenju z močno škrobno krmo mora biti le ta položena tako, da se prepreči, da bi pretežni del krme zaužile druge vrste divjadi. Za krmljenje fazana in poljske jerebice se priporoča uporaba t.i. »spiral feeder« krmlilnic.
- Male poljske divjadi se na krmiščih ne lovi.
- Število krmišč in količina krme na ravni LUO in posameznih lovišč se določi glede na višino odvzema živali posamezne vrste.
- Dopustna odstopanja realizacije načrta: načrtovanega števila krmišč in količine krme (v načrtih lovišč) ni potrebno dosegati in ni dovoljeno presegati.
- Lokacije krmišč morajo upravljavci navesti v letnem načrtu lovišča, v dvoletnem načrtu LUO se lokacij ne navaja.

Privabljalno krmljenje divjega prašiča. Usmeritve, določila in omejitve:

V naslednjih dveh letih se privabljalno krmljenje divjega prašiča dovoli v loviščih s konstantno visokim odvzemom v zadnjih treh letih (Kungota, Kamnica, Polskava). Na pobudo upravljavca lovišča se določi primerne lokacije krmišč skupaj z OZUL in ZGS.

- Krmljenje se lahko izvaja vse leto.
- Za krmo se uporablja vse vrste žit in koruzo.
- Največja dnevna količina močne škrobne krme na posameznem krmišču ne sme presegati 3 kg.
- Krmišče mora biti oddaljeno vsaj 200 m od meje gozdnega kompleksa z negozdno krajino.
- Oceno ne/primernosti lokacij krmišč opravi ZGS.
- Krmljenje se izvaja na način, da je krma dostopna predvsem divjemu prašiču in čim manj ostali divjadi (npr. krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme ipd.)

Ukrep privabljalnega krmljenja mora biti nadzorovan in prilagojen gostoti divjih prašičev ter ne sme imeti za posledico povečan obseg škod na kmetijskih površinah.

Privabljalno krmljenje malih zveri (lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, šakal). Usmeritve, določila in omejitve:

- Uporablja se krma živalskega izvora in sadje.
- Pri izvajanju ukrepa je potrebno upoštevati veterinarske predpise o ravnanju z živalskimi stranskimi proizvodi, krmljenje je dovoljeno le v primeru pridobljenega dovoljenja UVHVVR.
- Na krmišču naj bo dnevno dostopno do 2 kg krme.
- Krma naj bo primerno prikrita in/ali plitvo zagrebena v zemljo.
- Lokacije krmišč morajo biti opredeljene v načrtih upravljanja z divjadjo.

Krmne in pridelovalne njive. Usmeritve, določila in omejitve:

- Uporaba tujerodnih rastlin (npr. topinambur) ni dovoljena.
- Krmne njive naj bodo čim bolj odmaknjene od drugih kmetijskih površin.
- Na krmnih njivah saditi krmne mešanice, deteljo, razne vrste žitaric in čim manj koruze, brez uporabe herbicidov in umetnih gnojil.

Lovskotehniški objekti

Skladno z naravovarstvenimi smernicami (priloga 1 Lovsko upravljavski načrt X. Slovensko goriškega lovsko upravljavskega območja (2021 – 2030)) veljajo omejitve postavljanja lovskotehniških objektov po posameznih zvrsteh naravnih vrednot in po posameznih območjih Natura 2000.

Objektov se ne postavlja:

- Na vse drevesne, oblikovane, geološke in točkovne geomorfološke naravne vrednote. Lovski objekti naj bodo od rastišča prostora drevesa oddaljeni vsaj 5 m.
- Na vse v preglednici 2, priloge 1 našete ploskovne geomorfološke objekte.
- Na navedene točkovne in ploskovne hidrološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, vezane na vodna telesa in vlažne biotope. Solnic naj se ne postavlja na razdalji vsaj 50 m od vodnih virov, ki imajo status naravne vrednote.
- V neposredni okolici jamskih vhodov.
- Na vse zoološke naravne vrednote na razdalji 50 m od vodnih virov naj se ne postavlja mrhovišč, krmišč (razen za zimsko krmljenje male divjadi) in solnic.
- Na posamezne ostale naravne vrednote različnih zvrsti kot so navedene v naravovarstvenih smernicah (preglednica 2 priloge 1).
- Solnice naj se postavlja na način, ki onemogoča vnos soli v mokrišča in druge vodne površine. Solnice so lahko postavljene v razdalji 50 metrov ali več od roba mokrišča ali drugih vodnih površin in vodotokov.

3.3 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

Škoda, ki jo povzroča divjad

Škoda od divjadi v preteklem obdobju

Preglednica 3.3.1: Škoda, ki jo je povzročila divjad v preteklem obdobju

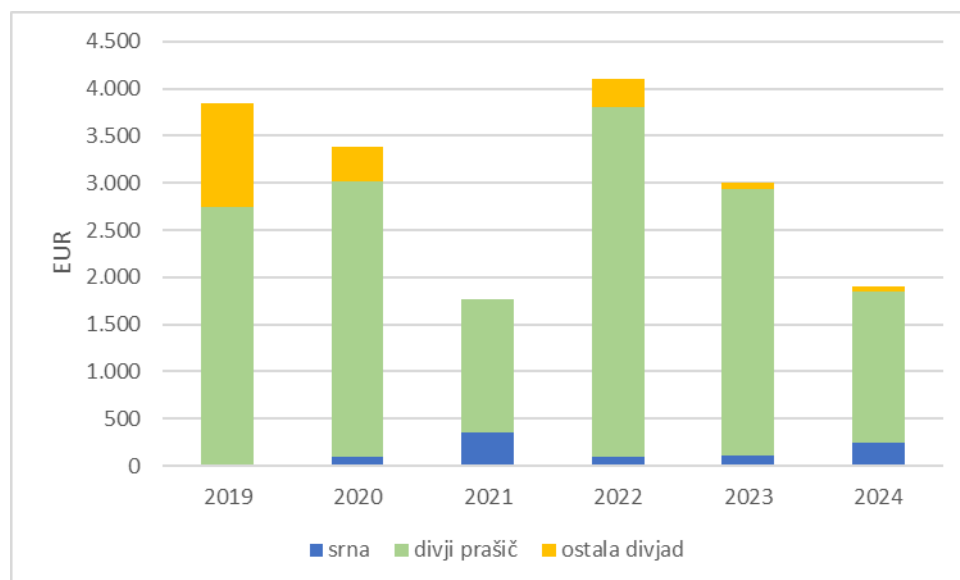
Vrsta divjadi	Kultura	2019 - 2024		2023 - 2024	
		ovre. škoda	EUR / 100 ha	ovre. škoda	EUR / 100 ha
divji prašič	koruza	1425,01	2,17	1492,50	2,27
	travniki	921,39	1,40	630,75	0,96
	ostalo	186,79	0,28	90,00	0,14
skupaj		2.533,19	3,85	2.213,25	3,36
srna	vrtnine	33,33	0,05	0,00	0,00
	vinska trta	120,50	0,18	181,50	0,28
	sadno drevje	0,00	0,00	0,00	0,00
	ostalo	0,00	0,00	0,00	0,00
skupaj		153,83	0,23	181,50	0,28
SKUPAJ PARKLJARJI		2.687,02	4,08	2.394,75	3,64
lisica		185,05	0,28	0,00	0,00
jazbec		0,00	0,00	0,00	0,00
siva vrana		129,97	0,20	60,00	0,09
ostale vrste		0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ OSTALO		315,02	0,48	60,00	0,09
VSE SKUPAJ		3.002,04	4,56	2.454,75	3,73

V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti škode. Vrednost opravljenega dela je od leta 2023 ovrednotena po 10,5 EUR/uro (pred tem 5 EUR/uro).

Ključni vrsti divjadi, ki povzročata glavnino (98%) škod sta srna in divji prašič. Divji prašiči so v preteklem šestletnem obdobju največ škode povzročili na posevkih kornuze – kar 47% vseh škod, sledijo škode po tej vrsti na travinju – 31%. Srnjad povzroča škode predvsem v slabo zaščitenih vinogradih in na vrtninah. Od ostalih vrst divjadi omenimo sivo vrano, ki povzroča škodo predvsem na spomladanskih posevkih kmetijskih kultur (kornuza, buče,...).

Kljub uradnim evidencam o škodnih dogodkih ugotavljamo, da je vpliv sive vrane v okolju, tako na kmetijskih kulturah, kot nepremičninah (stanovanjskih in gospodarskih objektih) precejšen. Že več let opozarjamo na visoko številčnost vrste, ki ima lahko lokalno izrazite negativne posledice. Problem je rešljiv le s skupnimi prizadevanji upravljavcev lovišč, lastnikov zemljišč in državnih organov. V ta namen je bila v letih 2023 in 2024 s strani MKGP izdana odločba, ki je omogočala podaljšano obdobje odvzema osebkov sivih vran iz okolja. Menimo, da je imel ta ukrep pozitivne učinke in je preprečil marsikatero škodo po sivih vranah na posevkih v pomladansko poletnih mesecih.

Iz evidenc o škodah po divjadi na nelovnih površinah izstopajo predvsem primeri škod po sivih vranah na objektih – rastlinjaki, hiše,... in na intenzivnih nasadih – orehi. Tukaj odškodnine za povzročeno škodo dosegajo visoke vrednosti (med nekaj 100€ in vse do 9.000€). Nekaj je tudi škod po ostalih vrstah na nelovnih površinah. Kuna belica na stanovanjskih objektih – podstrešja vikendov, podstrešja stanovanjskih objektov, parkirana vozila na javnih parkiriščih, čebelnjaki, kokošnjaki,... V preteklem šestletnem obdobju smo obravnavali zgolj dva primera škod po šakalu, pa še tu nismo mogli z gotovostjo ugotoviti pravega povzročitelja. Menimo, da je vrsta v naravi dokaj redno prisotna, vendar je njen vpliv v obliki povzročanja škod neopazen.

Slika 3.3.1: Dinamika vrednosti škode od divjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Trend škod v zadnjem dvoletnem obdobju je padajoč. Deloma gre to pripisati uspešnemu doseganju realizacije odvzema pri divjem prašiču. Menimo, da so upravljavci lovišč v zadnjih letih dobili precej veččin in sposobnosti glede lova na to vrsto divjadi, ki je bila do pred nekaj let še zelo maloštevilno prisotna vrsta znotraj LUO. To in možnost lova ponoči, z uporabo sodobne tehnike za nočni lov, zagotovo vpliva tudi na pojavnost škod v okolju.

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

<https://www.zgs.si/delovna-podrocja/prostozivece-zivali/skode>

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi

Preglednica 3.3.2: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v obdobju 2019–2024

2019–2024*	2023–2024*
Opravljen ure	Opravljen ure
1.622	1.562

*V preglednici so za obe obravnavani obdobji (2019–2024 in 2023–2024) prikazane povprečne letne vrednosti opravljenih ur.

Največkrat uporabljeni ukrepi za preprečevanje škod so različna kemična in tehnična odvrčala za odvrčanje prehodov predvsem srnjadi preko prometnic in kemična odvrčala za odvrčanje srnjadi od vinogradov in trajnih nasadov. V zadnjih šestih letih se je na najbolj kritičnih mestih prehodov divjadi čez prometnice izvedla namestitve modrih odsevnikov, kar ima za posledico rahel upad porabljenih ur za opravljanje ukrepov zaščite.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2025 in 2026

V letih 2025 in 2026 upravljavci lovišč načrtujejo izvedbo ukrepov za preprečevanje škod po divjadi v višini 1.400 ur na leto. Glavnino ukrepov predstavljajo ukrepi odvrčanja prehodov divjadi preko prometnic, nekaj je tudi zaščite kmetijskih površin- predvsem vinogradov.

Priporočamo da naj se upravljavci lovišč za varovanje človekovega premoženja pred škodami od divjadi poslužujejo električnih pastirjev, žičnih in plastičnih ograj, optičnih in zvočnih naprav, ter kemičnih odvrčal. Lastnike zemljišč morajo upravljavci lovišč skladno s 53. členom ZDLov-1 ustrezno podučiti o načinu varovanja in uporabi sredstev za zaščito. Na predelih cest, kjer je evidentiran povečan povoz, je potrebno namestiti

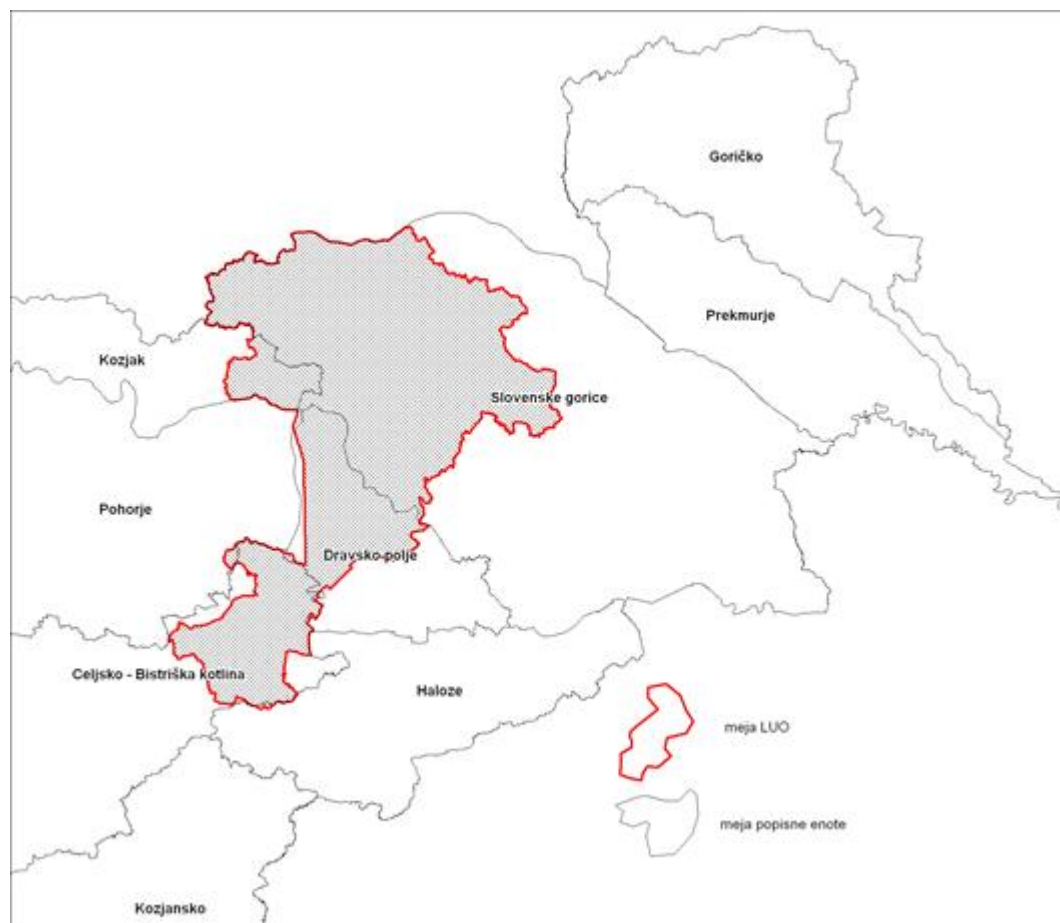
ustrezna sredstva za odvrčanje divjadi, hkrati pa od upravljavca ceste zahtevati postavitve prometnega znaka o nevarnosti prehoda divjadi.

Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih med 2010 in 2024 je ZGS opravil pet popisov objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd.

Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

V okviru LUO obravnavamo tiste popisne enote, ki segajo v LUO z vsaj 20% površine. To konkretno pomeni obravnavo popisne enote Slovenske gorice. Popisna enota pokriva severni del LUO in zavzema področje dvanajstih lovišč.

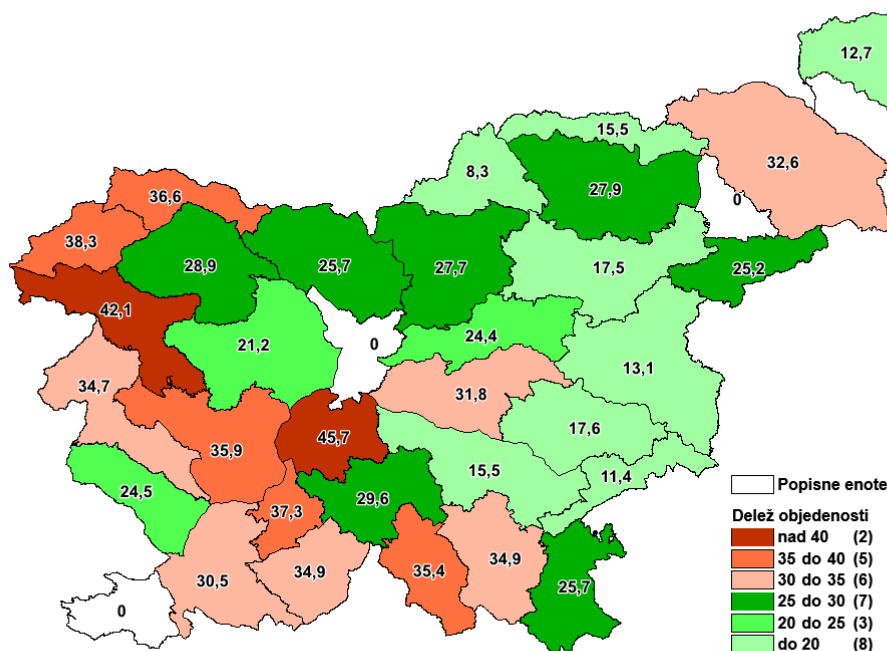

Slika 3.3.2: Prikaz popisnih enot za ugotavljanje objedenosti gozdnega mladja v LUO

V nadaljevanju predstavljamo rezultate zadnjega popisa – 2024. V primerjavi z ostalimi popisnimi enotami spada enota med tiste z večjo stopnjo objedenosti. Le 10 popisnih enot v Sloveniji beleži višjo stopnjo. V severovzhodnem delu Slovenije enota izstopa, vendar z vidika doseganja gozdnogojitvenih ciljev ni problematična. Pomembno je poudariti, da je enota z vidika zastopanosti različnih drevesnih vrst zelo pestra – 23 različnih vrst - največ popisanih vrst na nivoju Slovenije. Prav tako je treba poudariti, da je gostota – število

osebkov na hektar daleč najvišja v enoti Slovenske gorice (158.715 osebkov na hektar v razredu od 15 do 150 cm). S tega vidika je 32,6% skupna objedenost povsem sprejemljiva in ne predstavlja problema pri dosegovanju zastavljenih gozdnogojitvenih ciljev.

Objedenost v popisni enoti je sprejemljiva in za obnovo ter razvoj gozdov ni problematična. Glavni povzročitelj objedanja je srnjad, kot edini stalni predstavnik rastlinojedih parkljarjev. Iz zaključkov analize lahko sklepamo, da se je številčnost srnjadi uskladila in je na primernem nivoju. Pri tem je treba opozoriti, da je okolje, ki ga obravnavamo za srnjad izjemno primerno. Kljub temu, da je na celotnem LUO razmeroma velik delež gozdnega robu, prehranska kapaciteta okolja pa zelo dobra, ne moremo prezreti dejstva, da je delež mladja v gozdovih bistveno premajhen. Na povečano stopnjo objedenosti v letu 2024 napram letu 2020 so nedvomno vplivali številni okoljski dejavniki oz. vremenske razmere, manj pa spreminjanje (povečevanje) številčnosti divjadi.

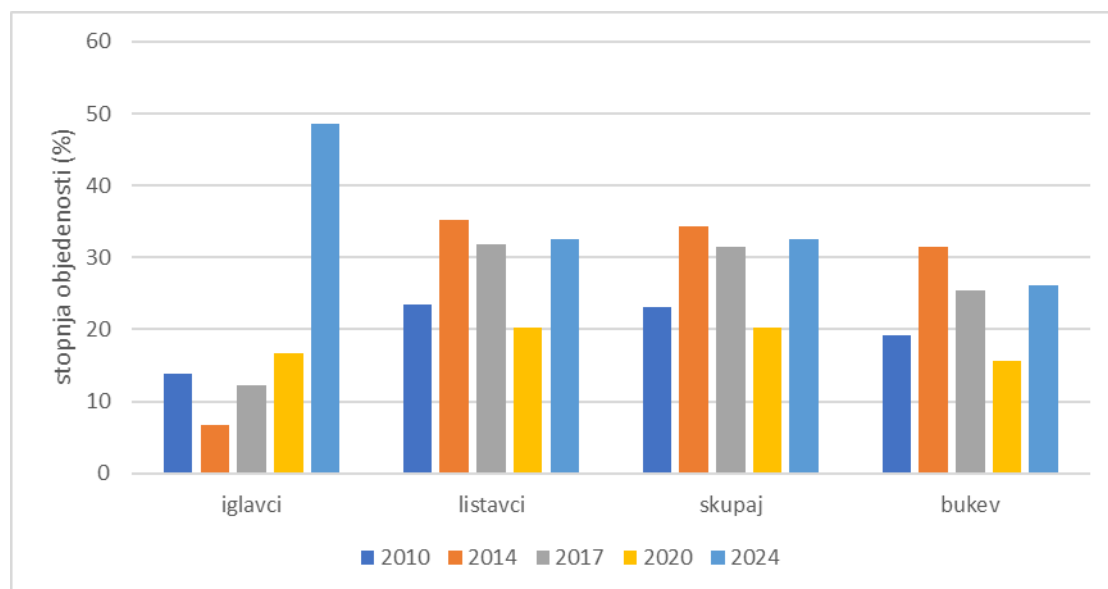
Slika 3.3.3: Skupna objedenost mladja v letu 2024 po popisnih enotah

Skupna objedenost je napram letu 2020 narasla iz 20,3% na 32,6% in je na nivoju objedenosti v letih 2014 in 2017.

Objedenost bukve, kot številčno najbolj zastopane vrste in po priljubljenosti srednje priljubljene vrste, je na nivoju objedenosti v letih 2014 in 2017. Napram letu 2020 je stopnja objedenosti višja za 11,5% (15,6% v letu 2020, 26,1% v letu 2024). Zastopanost bukve skozi višinske razrede konstantno narašča in iz 52% v razredu 15-30 cm naraste na kar 81% v razredu 100-150 cm. To kaže na res agresivno uveljavljanje vrste in uspešno preraščanje.

Številčno visoko zastopan je tudi beli gaber (25% v razredih 15-150 cm), vendar številčno pada iz 41% v razredu 15-30 cm na 14% v razredu 100-150 cm. Njegova priljubljenost je velika saj znaša stopnja objedanja kar 46%. Na splošno so ostali trdi in mehki listavci močnejše objedeni kot plemeniti listavci in hrasti.

Na veliko priljubljenost med drevesnimi vrstami kaže podatek stopnje objedenosti plemenitih listavcev, ki je visok in znaša kar 43,7%, kar je najvišji odstotek vseh dosedanjih popisov.

Slika 3.3.4: Primerjava stopnje objedenosti (skupin) drevesnih vrst med zaporednimi popisi v popisni enoti Slovenske gorice

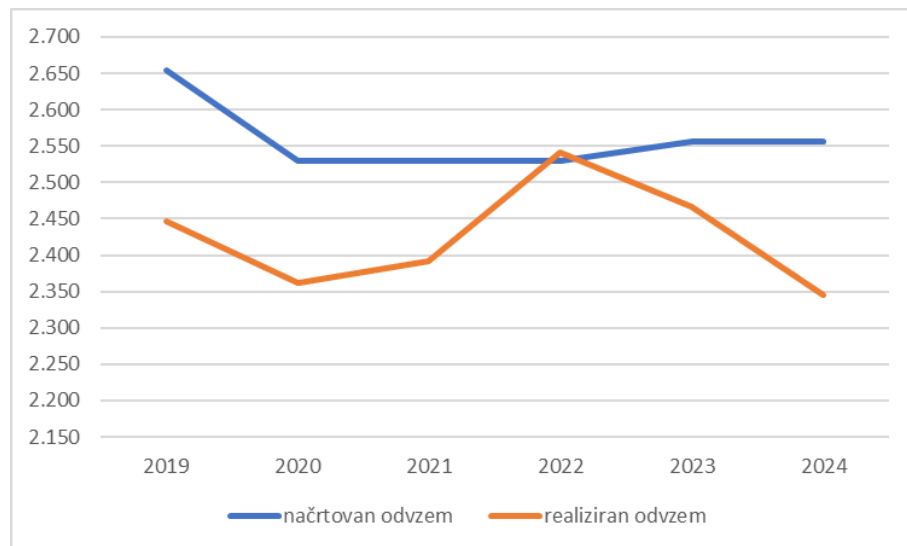
Ob upoštevanju dejstva, da je delež mladovij v gozdnih sestojih nizek ter močno odstopa od modelnega stanja (po podatkih območnega načrta glede na model je kar 2/3 premalo mladovij in kar 1/3 premalo sestojev v obnovi), je dejanska stopnja objedanja sprejemljiva in za obnovo ter razvoj gozdov v Slovenskih goricah ni problematična. Ob pravilni strategiji pomlajevanja, vse od pripravljalnih in semenilnih sečenj do končnih posekov na določenih rastiščih, je obnova gozdov kljub vplivu rastlinojede divjadi zagotovljena.

4 ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD

4.1 Evropska srna

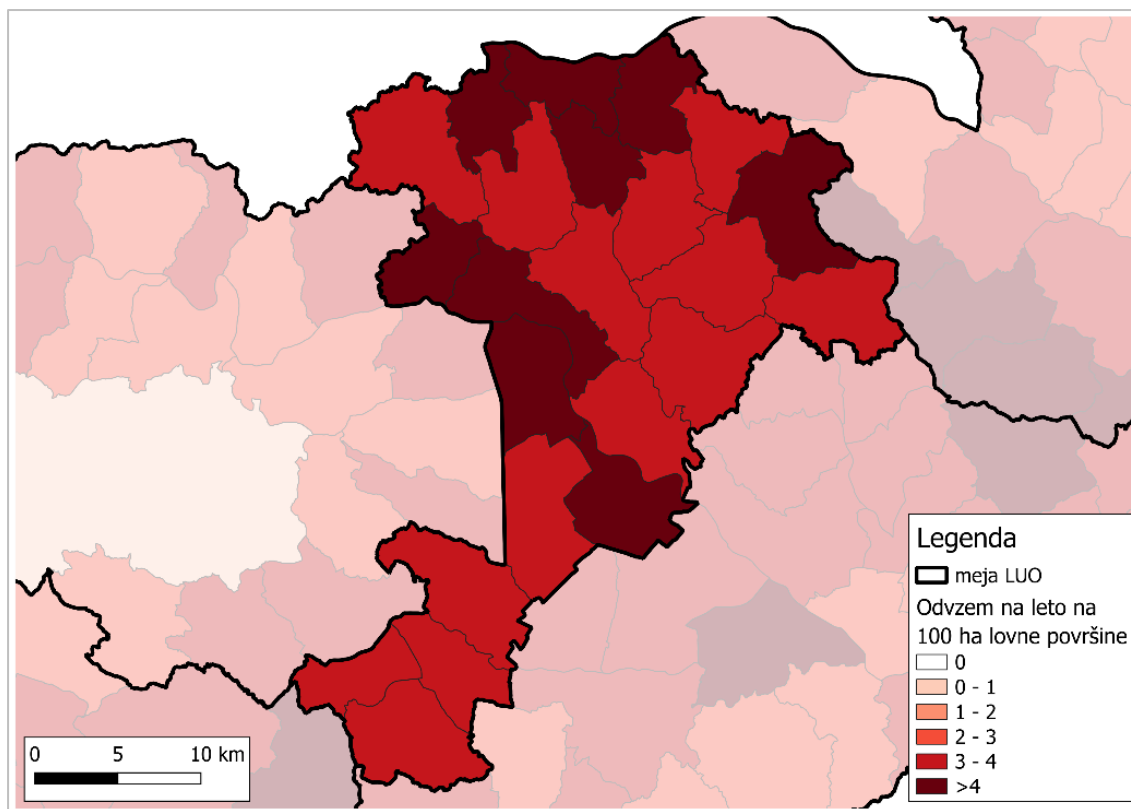
Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.1.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srnjadi v obdobju 2019–2024

V šestletnem obdobju znaša realizacija odvzema glede na načrt 94,7 %, kar povprečno pomeni odvzem 2.425 živali na leto oziroma 3,7 živali na 100 hektarjev lovne površine. Realizacija odvzema v zadnjih dveh letih je nekoliko slabša in znaša 94,1%. Zaznati je rahel negativen trend pri realizaciji odvzema, kar je deloma povezano s splošnimi opažanji upravljalcev lovišč glede nekoliko nižje številčnosti srnjadi napram preteklim letom. Vzroke je treba iskati tako na strani zainteresiranosti lovcev za lov na to vrsto in na drugi strani tudi na strani najrazličnejših dejavnikov, ki vplivajo na uspeh realizacije odvzema kot so: nemir in stalna vznemirjenost srnjadi, pozno izstopanje oz. izstopanje ponoči, intenzivno kmetovanje, zveri – zlasti lisica in mestoma tudi šakal,....

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.1.2: Prostorska razporeditev odvzema srnjadi v LUO v obdobju 2019–2024

Starostno-spolna struktura odvzema

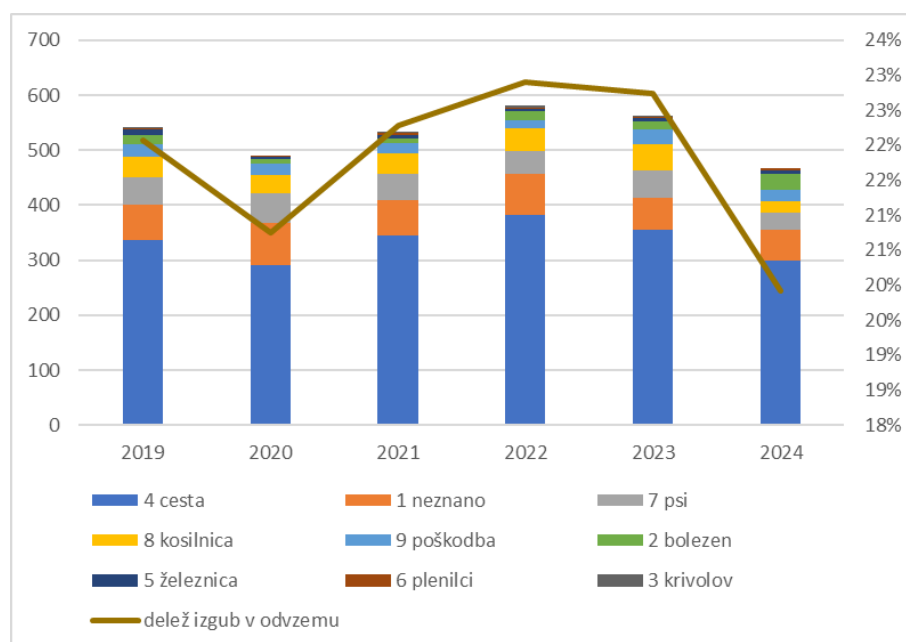
V šestletnem obdobju je bilo v odvzemu 15,2% mladičev moškega spola, 14,9% lanščakov in 20,0% starejših srnjakov. Mladičev ženskega spola je bilo odvzetih 18,3%, mladice 11,1% in starejših srn 20,4%. Razmerje med moškim in ženskim spolom odvzema je bilo tako uravnoteženo 50,2% : 49,8%.

Odstrel predstavlja 78% vsega odvzema. Spolno razmerje v odstrelu je v korist moškega spola in znaša 52% : 48%. Povprečna starost odstreljenih srn v šestletnem obdobju znaša 5 let in je višja kot pri srnjakih, kjer znaša 4,5 let. Skozi leta se povprečna starost odstreljenih srn ni bistveno spreminjala, kar kaže na stabilnost populacije.

Višina, delež in vzroki izgub

Izgube v obravnavanem obdobju predstavljajo 22% odvzema. Tekom let rahlo nihajo in ne kažejo kakšnega trenda zmanjševanja. Morda se rahel trend manjšanja deleža izgub kaže prav v zadnjih dveh letih. To dejstvo lahko pripisujemo usmerjenemu odstrelu na lokacijah najpogostejših povozov srnjadi, morda tudi manjšemu padcu številčnosti vrste.

Med izgubami prevladujejo s 63% izgube zaradi povozov na cestah, sledijo neznani vzroki izgub (12%) in izgube zaradi klateških psov (9%). Precej izgub je evidentiranih tudi kot izgub zaradi košnje in poškodb.

Slika 4.1.2: Gibanje višine, strukture in deleža izgub srnjadi v obdobju 2019–2024

Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov

Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov ne kažejo izrazitih trendov, zgolj manjša nihanja med leti, kar je posledica vremenskih dejavnikov v posameznem letu in uspešnosti hitrega, pravočasnega odvzema na začetku lovne sezone na mlado srnjad.

Ocena stanja populacije

Srnjad, kot temeljna vrsta divjadi v vseh loviščih, je v območju enakomerno zastopana. Srnjad je dobro zastopana v okolici urbanih območij z večjo heterogenostjo kmetijskih kultur, ter na območjih manjše gozdnatosti in višjega deleža gozdnih robov. Ocenjujemo, da je številčno stanje v populaciji srnjadi stabilno in neproblematično. Ugotavljamo, da je dobra usklajenost srnjadi z okoljem posledica odvzema, ki je bil v zadnjem obdobju dobro realiziran. Spolna struktura populacije je delno v korist ženske srnjadi, kar je s stališča biologije vrste naravno. Ocenjujemo, da je zdravstveno stanje srnjadi dobro, saj ne beležimo pojave bolezni v večjem obsegu. Trend višine izgub, trend telesnih mas mladičev in enoletne srnjadi v zadnjih letih pa nakazujejo na nekoliko boljšo usklajenost vrste z okoljem, lahko bi rekli, da smo glede željene gostote na pravem, primernem nivoju.

Usklajenost populacije srnjadi z ostalimi živalskimi vrstami je dobra, saj ni zaznati negativnih medvrstnih odnosov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Ohranjanje obstoječe številčnosti. Le-ta se ne sme povečevati, ker bi se lahko s tem povečale škode, izgube ter objedenost gozdnega mladja. Razporeditev v okolju naj bo prilagojena biološkim zakonitostim vrste in okoljskim pogojem. Prostorsko naj se srnjad pojavlja v vseh, zanjo primernih okoljih, predvsem v kmetijsko gozdnati krajini s primernim deležem gozdnega roba. Porazdelitev znotraj lovišč naj ustreza naravni ponudbi hrane, medvrstnim odnosom in ostalim življenjskim potrebam srnjadi.

Vzdrževanje trenutne spolne in starostne strukture. Populacija srne je v stalnem dinamičnem spreminjanju in prilagajanju življenjskemu okolju. Zato bomo posegali v populacijo tako, da jo bomo ohranjali v spolnem razmerju približno 1 : 1,5 v korist ženskega spola, z zadostnim deležem srednje starega dela populacije, ki daje dovolj visok prirastek, da se trajno obnavlja ter ostaja zdrava in vitalna, hkrati pa zagotavlja tudi trajen gospodarski izkoristek z lovom.

Na osnovi zastavljenih dolgoročnih ciljev v smislu ohranjanja obstoječe številčnosti ocenjujemo, da upravljanje dobro sledi cilju. Dosežena struktura odvzema v kateri sta enakomerno zastopana moški in ženski del in doseganje zastavljenih deležev znotraj posameznih spolnih razredov, kažejo na dobro upravljanje in sledenje zastavljenim ciljem. V populaciji se pušča zadosten delež srednje stare srnjadi, ki je osnova trajnega obnavljanja vrste.

Cilji vezani na življenjsko okolje srnjadi (**zagotovitev večjega deleža gozdnih mladovij in strukturiran in pester gozdni rob**) so v veliki meri odvisni od aktivnosti lastnikov gozdov in manj od ukrepov upravljavcev lovišč. Prav zato je treba v maksimalnem obsegu izvesti načrtovane ukrepe, ki pomenijo izboljšanje stanja življenjskega okolja.

Ukrepi in usmeritve

Višina in starostno-spolna struktura odvzema

V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **4.900** živali.

Preglednica 4.1.1: Načrtovan odvzem srnjadi

mladiči M in lanščaki	1.470 (30%)
srnjaki 2+	980 (20%)
mladiči Ž	735 (15%)
mladice in srne 2+	1.715 (35%)
SKUPAJ: 4.900 (100%)	

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustna odstopanja skupnega odvzema in odvzema v vsaki starostno-spolni kategoriji znašajo ± 20 %. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane skupne višine odvzema pomeni manj kot 10 osebkov, dopustno odstopanje navzdol znaša 10 osebkov. V primeru, da dopustno odstopanje -20 % od načrtovane višine odvzema posameznega starostno-spolnega razreda pomeni manj kot 3 osebkke, dopustno odstopanje navzdol za posamezen starostno-spolni razred znaša 3 osebkke.

Vezava odstrela srn in mladice na odstrel srnjakov 2+

V vseh loviščih mora višina odstrela srn in mladice (združen razred) znašati vsaj 120 % višine odstrela srnjakov 2+. V primeru, da bi zagotavljanje predpisane višine vezave pomenilo preseganje dopustnih odstopanj odvzema srn in mladice, navedene vezave ni potrebno dosegati (dopustna odstopanja so nadrejeno pravilo).

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Časovna dinamika odvzema:

- Priporočeno je čim hitreje izvršiti odstrel srn in mladicev, predvidoma najmanj 70 % do 31. oktobra.
- Do 25.7. je priporočeno odstreliti največ $2/3$ za odvzem predvidenih srnjakov 2+.
- Morebitno omejevanje lova srnjadi z internimi akti upravljavcev lovišč ni opravičilo za nedoseganje načrta odvzema. Načini in oblike lova znotraj lovišč morajo zagotavljati izvrševanje načrta odvzema po strukturnih in starostnih kategorijah.

Ukrepi za zmanjšanje nenaravnih izgub:

- pravočasna količinsko in strukturno ustrezna realizacija načrtovanega odvzema,

- ukrepi za zmanjšanje nenaravnih izgub, predvsem povoza kot so vonjalne ograje, silhuete, odsevniki, zvočne naprave, plašilne naprave pri kosilnicah, cestnoprometni znaki...,
- postavitev ustreznih opozorilnih znakov na javnih prometnicah ob izvajanju skupnih lovov,
- intenziviranje odstrela na mestih z višjo potencialno verjetnostjo izgub, predvsem povoza,
- izobraževanje lastnikov zemljišč in ostale javnosti o predvidenih ukrepih v okolju, predvsem v času poleganja mladičev in zimskih mesecih.

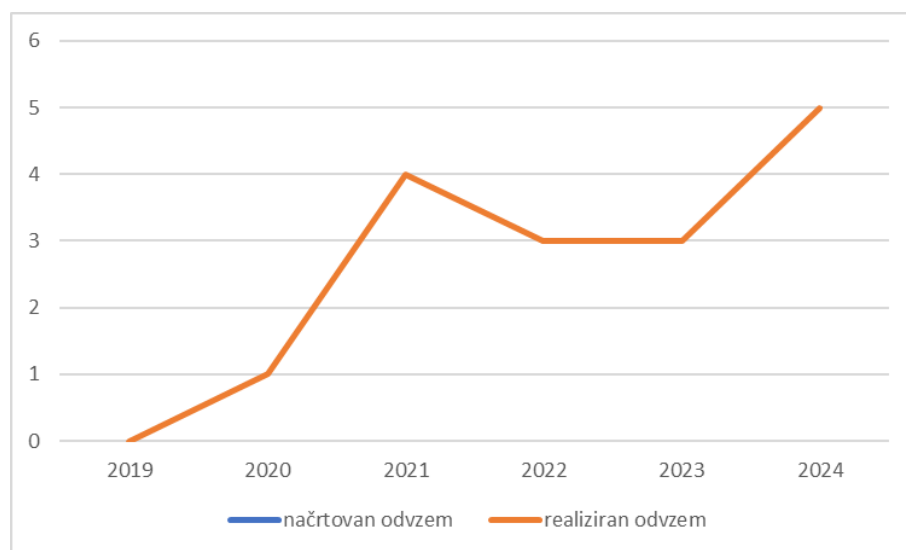
Ukrepi v življenjskem okolju:

- vzdrževanje grmišč v gozdnem prostoru,
- sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja,
- zagotavljanje zmanjšanja nemira v času poleganja mladičev in v zimskem času,
- obveščanje javnosti o aktualnostih in ukrepih pri upravljanju s populacijo srnjadi.

4.2 Navadni jelen

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Višina odvzema

Slika 4.2.1: Gibanje realiziranega odvzema jelenjadi v obdobju 2019–2024

V zadnjih šestih letih je bilo odvzetih skupno 16 živali v devetih loviščih. Zaznan je rahel pozitiven trend pri odvzemu.

Starostno-spolna struktura odvzema

V odvzemu prevladujejo mladi jeleni (2-4 let) 9 živali v zadnjih šestih letih. Sledijo starejše košute – 4 živali, 2 lanščaka in 1 tele moškega spola.

Višina, delež in vzroki izgub

Med izgubami je zabeležen samo povoz na cestah v višini 5 živali, kar predstavlja 32% odvzema. Od petih povoženih živali so bili trije jeleni 2-4 letni, ena starejša košuta in en lanščak.

Prostorska razporeditev odvzema

Jelenjad je bila odvzeta v devetih loviščih in sicer: Črešnjevce 1 žival, Jakob 1 žival, Košaki-Malečnik 2 živali, Kungota 2 živali, Laporje 1 žival, Paloma-Sladki vrh 1 žival, Pernica 3 živali, pobrežje 1 žival in Polskava 4 živali.

Ocena stanja populacije

Jelenjad je v LUO redko zastopana. Pojavlja se v vseh starostnih in spolnih kategorijah, prevladujejo pa mlajše živali moškega spola – jeleni 2-4. Kar se izraža tudi v odvzemu. Nekaj je tudi osebkov jelenjadi, ki pobegne iz vse slabše vzdrževanih obor za rejo divjadi.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Celotno LUO je **območje neželene prisotnosti jelenjadi**. Višine in prostorske razporeditve odvzema se ne predpisuje, pač pa se predvideva neomejen odvoz in posledično preprečevanje širjenja populacije.

Upravljaljski cilj v tem območju je odsotnost jelenjadi.

V vseh loviščih je odvoz jelenjadi vseh starostno-spolnih razredov neomejen do odstrela 5 jelenov 2+ v zadnjem 10-letnem obdobju, nato se uvede sistem upravljanja, kjer je odstrel telet, junic, lanščakov in košut neomejen. Odstrel jelena 2+ pa je možen ob predhodnem odstrelu 2 osebkov mulaste jelenjadi (telet, junic, košut), od tega vsaj ene junice ali košute. Obvezen odstrel mulaste jelenjadi se lahko izvede pred odstrelom jelena 2+ (predhodno), lahko pa tudi naknadno. V slednjem primeru se do odstrela predpisanega števila osebkov mulaste jelenjadi zadrži odstrel naslednjega jelena 2+. Iz obor pobegli in odstreljeni jeleni 2+, ne gredo v kvoto odstrela 5 jelenov 2+ za katere se uvede sistem vezave.

Glede na postavljen operativni cilj preprečevanja širjenja populacije in usmeritve, ki v vseh loviščih omogoča neomejen odvoz jelenjadi vseh starostno-spolnih razredov (do izpolnitve določenih pogojev), ocenjujemo, da je upravljanje dobro in sledi zastavljenemu cilju.

Ukrepi in usmeritve

Upravljalci lovišč morajo načrtovati **popolni odstrel** te vrste v skladu z zakonskimi in drugimi predpisi ter lovsko etiko.

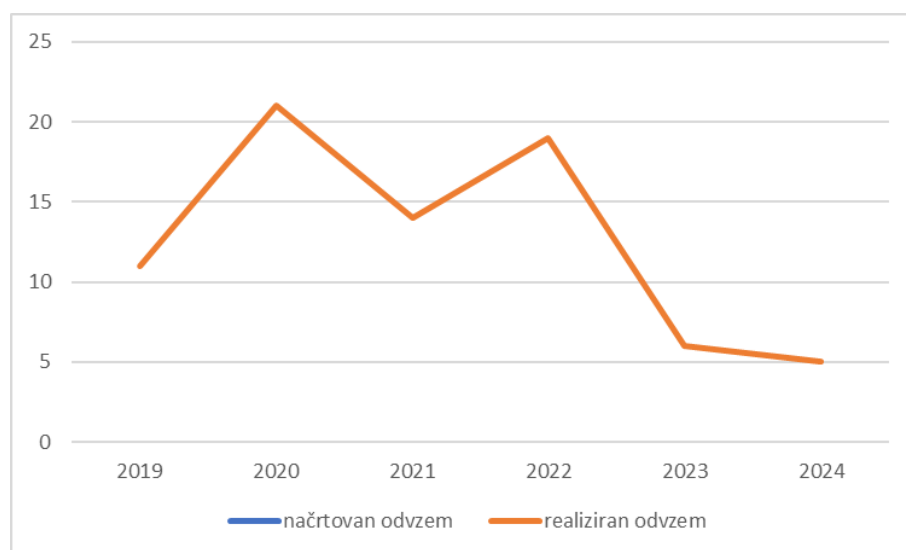
Odločno in striktno poseganje v ženski spol oziroma mlajše starostne razrede je temeljni pogoj za preprečevanje širitve vrste v LUO.

Pobege jelenjadi iz obor za rejo divjadi, je potrebno reševati sprotno in v sodelovanju lastnik divjadi – upravljalca lovišča – lovsko inšpekcija – Zavod za gozdove, ter tako preprečiti širjenje vrste in morebiten nastanek škod.

Iz obor pobegli in odstreljeni jeleni 2+, ne gredo v kvoto odstrela 5 jelenov 2+ za katere se uvede sistem vezave.

4.3 Damjak

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.3.1: Gibanje realiziranega odvzema damjaka v obdobju 2019–2024

V zadnjih šestih letih je bilo odvzetih iz narave 76 živali (36 moški spol in 40 ženski spol). Odvzem je bil izveden v 13 loviščih.

V zadnjih dveh letih je bilo odvzetih 11 živali na območju 8 lovišč (lovišče Benedikt 1 žival, lovišče Dobrava 2 živali, lovišče Jakob 1 žival, lovišče Košaki-Malečnik 2 živali, lovišče Kungota 1 žival, lovišče Lenart 1 žival, lovišče Polskava 1 žival in lovišče Šentilj 2 živali). V vseh primerih je šlo za odstrel iz obor pobeglih osebkov, za kar so upravljavci lovišč dobili ustrezno dovoljenje oz. odločbo pristojnega inšpekcijskega organa.

Ocena stanja populacije

Damjak v LUO v naravi ni prisoten, razen osebkov pobeglih iz obor za rejo divjadi. Vse pogostejši pobegi živali iz slabo vzdrževanih obor za rejo divjadi pomenijo dokaj redno prisotnost vrste.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Popolna izločitev osebkov, ki izvirajo iz obor.

Upravljanje z vrsto sledi usmeritvam iz dolgoročnega načrta in je po naših ocenah dobro.

Ukrepi in usmeritve

Načrtovati odvzem damjaka po posameznih loviščih ali pa za cel LUO po višini in strukturi ni smiselno, zato naj se izvaja **popolni odstrel** vrste v skladu z zakonom in lovsko etiko.

Pobeg damjakov iz obor za rejo divjadi, je potrebno reševati sprotno in v sodelovanju lastnik divjadi – upravljalec lovišča – lovsko inšpekcija – Zavod za gozdove, ter tako preprečiti širjenje vrste in morebiten nastanek škod.

4.4 Gams

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V lovsko upravljavskem območju gams ne živi, se pa v zadnjih letih pojavlja v manjšem številu na skrajno zahodnem delu lovišča Kamnica, na sami meji med Slovensko goriškim in Pohorskim LUO.

Večjega širjenja vrste s smeri Kozjaka se ne pričakuje.

V zadnjih šestih letih ni zabeleženega odvzema.

Območje brez stalne poselitve gamsa, individualno ukrepanje v primeru pojava.

Ukrepi in usmeritve

Posebnega načrtovanja z vrsto ne predvidevamo. Ob morebitnem pojavu, se odloča o vsakem osebk individualno v sodelovanju upravljalca lovišča – lovška inšpekcija – Zavod za gozdove.

4.5 Muflon

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V zadnjih šestih letih so bile iz narave odvzete 4 živali. Vse v letu 2019 in vse v lovišču Jakob. Šlo je za odstrel iz obore pobeglih živali.

Ocena stanja populacije

Muflon v LUO v naravi ni prisoten. Že vrst let opozarjamo, da obstaja pri tej vrsti divjadi podoben problem kakor pri damjaku, saj imajo lastniki obor za rejo divjadi v svojih oborah kar precejšnje število muflonov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Popolna izločitev osebkov, ki izvirajo iz obor.

Upravljanje z vrsto sledi usmeritvam iz dolgoročnega načrta in je po naših ocenah dobro.

Ukrepi in usmeritve

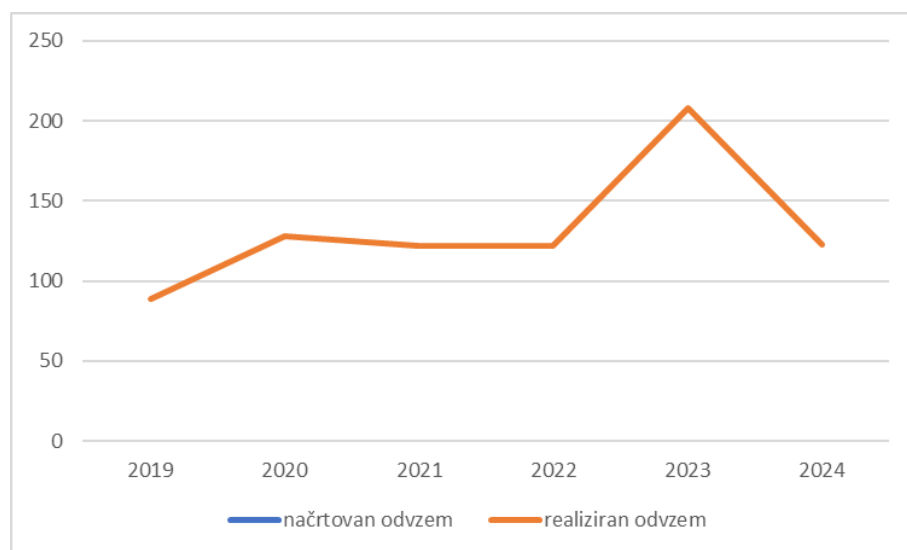
Načrtovati odvzem muflona po posameznih loviščih ali pa za cel LUO po višini in strukturi ni smiselno, zato naj se izvaja **popolni odstrel** vrste v skladu z zakonom in lovsko etiko.

Pobege muflonov iz obor za rejo divjadi, je potrebno reševati sprotno in v sodelovanju lastnik divjadi – upravljalca lovišča – lovška inšpekcija – Zavod za gozdove, ter tako preprečiti širjenje vrste in morebiten nastanek škod.

4.6 Divji prašič

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

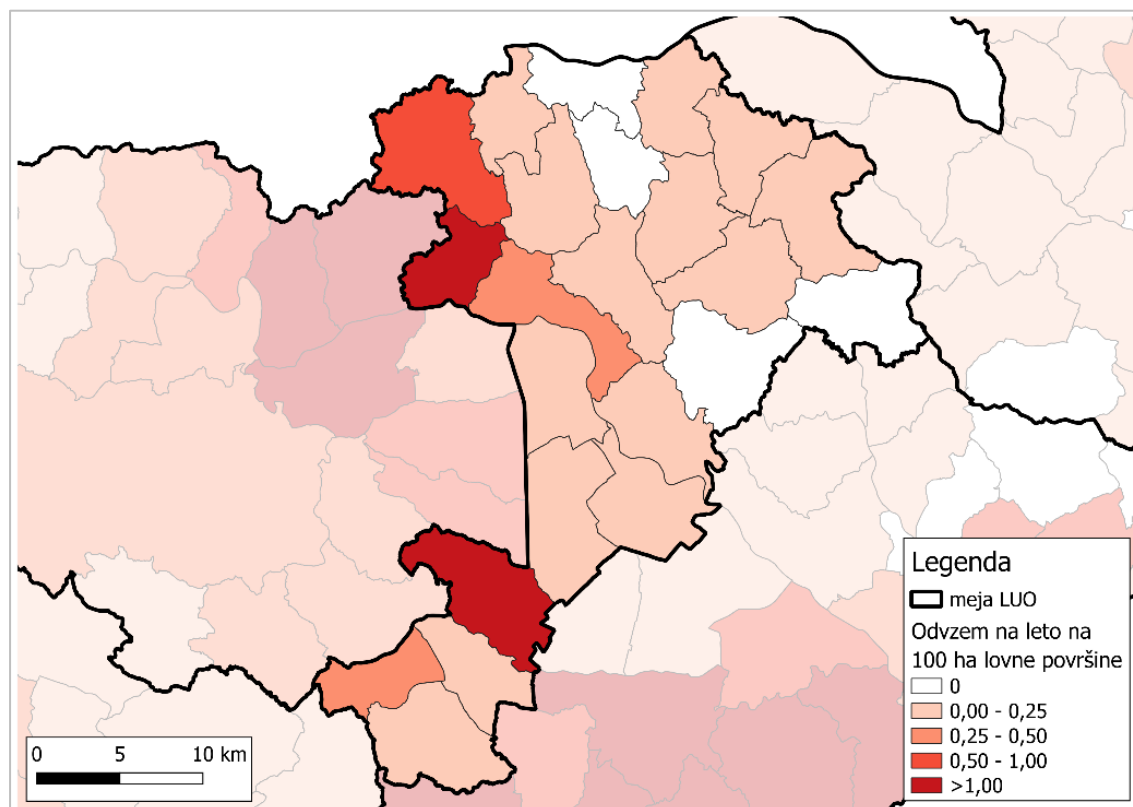
Višina odvzema

Slika 4.6.1: Gibanje realiziranega odvzema divjega prašiča v obdobju 2019–2024

Odvzem divjega prašiča v zadnjem šestletnem obdobju se je gibal med 89 odvzetih živali v letu 2019 in 208 odvzetih živali v letu 2023. V zadnjem letu (2024) je odvzem ponovno padel na raven let 2020 – 2022. Skupno je bilo iz narave odvzetih 792 živali. V obravnavanem obdobju je bil odvzem izvršen v 19 loviščih od skupno 23 lovišč znotraj LUO. Glavnina odvzema je bila realizirana v treh loviščih in sicer: lovišče Kamnica – 186 odvzetih živali, lovišče Kungota - 136 odvzetih živali in lovišče Polskava – 222 odvzetih živali. V zadnjih dveh letih se je prej omenjenim loviščem pridružilo še lovišče Košaki-Malečnik z 52 odvzetimi živalmi v dveh letih. Visok odvzem gre pripisati na eni strani številčnosti divjih prašičev, na drugi strani pa vse boljši opremljenosti in izkušnjam lovcev pri izvajanju lova pa ne nazadnje tudi stimulacijam za odstreljene živali s strani države.

Prostorska razporeditev odvzema

Slika 4.1.2: Prostorska razporeditev odvzema divjega prašiča v LUO v obdobju 2019–2024

Starostno-spolna struktura odvzema

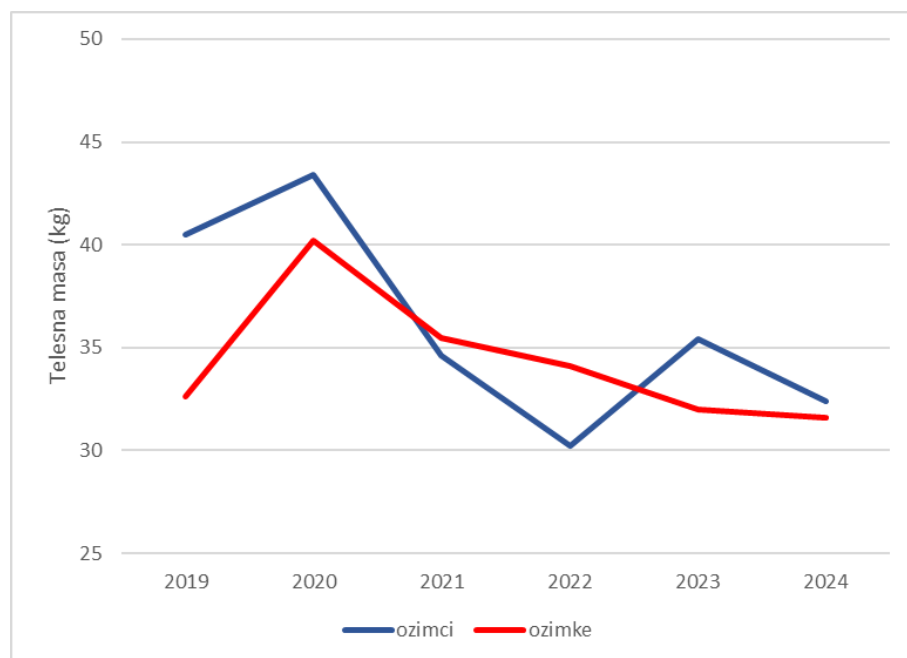
Med odvzetimi živalmi je največ mladih živali – ozimci obeh spolov – 53%. Sledijo enoletne živali – lanščaki obeh spolov – 36%. Odraslih živali (2+) je v odvzemu 11%. Rodnega dela populacije – lanščakinje in svinje – je v odvzemu 23,5%.

Višina, delež in vzroki izgub

Izgub v preteklem šestletnem obdobju je bilo 6% - 51 živali. Večina izgub predstavljajo povozi na cestah in na železnici – 47 živali.

Telesne mase ozimcev

Telesne mase uplenjenih ozimcev v obdobju zimskih mesecev (november, december, januar) kažejo tekom let rahel trend padanja. Še zmeraj pa so pri obeh spolih nad 30 kg, kar smatramo kot mejno vrednost mase s katero lahko ozimke že sodelujejo pri reprodukciji.

Slika 4.6.2: Gibanje povprečnih telesnih mas ozimcev v obdobju 2019–2024

(pri posameznem letu so upoštevane telesne mase osebkov, uplenjenih novembra in decembra tistega leta ter januarja naslednjega leta)

Prostorska razporeditev odvzema

Prostorsko je bil odvoz izveden na območju celotnega LUO z izrazito višjo gostoto odvzema v treh loviščih – Kamnica, Kungota in Polskava. V loviščih Kamnica in Kungota gre visok odvoz pripisati prehajanju prašičev iz zahoda iz Pohorskega LUO, medtem ko gre v lovišču Polskava za kombinacijo prehajanja prašičev tako iz Pohorskega LUO na zahodu, kakor tudi iz Ptujsko-Ormoškega LUO (Haloz) na vzhodu.

Ocena stanja populacije

Na podlagi zaključkov odvzema zadnjih let, gibanjem škod in drugih znakov prisotnosti vrste ocenjujemo, da številčnost divjega prašiča v LUO počasi a vztrajno narašča.

Pogostnost pojavljanja je in bo močno odvisna od stanja in od odvzema v obeh sosednjih LUO. Tukaj je predvsem pomemben zadosten odvoz na vzhodnem delu Kozjaka in južnem delu Pohorja v Pohorskem LUO, kakor tudi zadosten odvoz na Boču in v Halozah v Ptujsko - Ormoškem LUO.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Preprečevanje prostorskega širjenja populacije. Prisotnost divjega prašiča v LUO ni zaželeno. Cilj je podrejen kmetijskemu značaju območja, kar pomeni, da je potrebno odstreliti vse osebkke, ki se pojavljajo v območju.

Glede na usmeritve iz dolgoročnega načrta, ki ne omejuje odvzema, ocenjujemo, da je upravljanje dobro.

Ukrepi in usmeritve

Popolni odstrel v skladu s predpisi, biologijo in ekologijo divjega prašiča ter lovsko etiko. V ta namen se višine in prostorske razporeditve odvzema ne načrtuje.

Notranji režimi lova, kot ga vodijo upravljavci lovišč, morajo biti takšni, da bodo zagotavljali dosego navedenih ciljev upravljanja.

Ukrep privabljalnega krmljenja divjega prašiča je dovoljen ob predhodnem soglasju OZUL-a in ZGS na območju lovišč s konstantnim in visokim odvzemom (Kungota, Kamnica, Polskava).

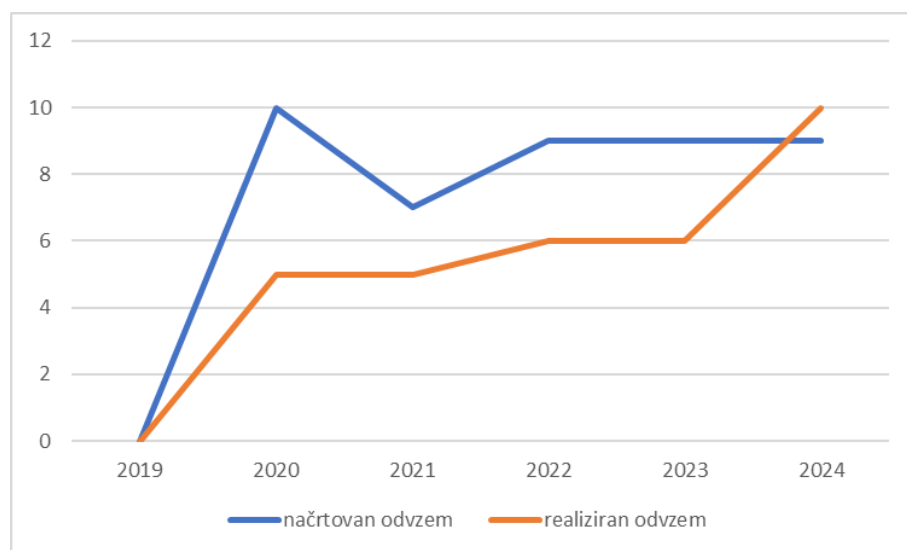
V skladu z Zakonom o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (v nadaljevanju ZNUAPK) in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih, je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

Pred in v primeru pojava APK so upravljavci lovišč dolžni izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem ZNUAPK) in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon. ZNUAPK med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz ...) o tem obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112. Posebej opozarjamo na prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljaljskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.

4.7 Evrazijski šakal

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Značilnosti odvzema

Slika 4.7.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šakala v obdobju 2019–2024

Od načrtovanih 44 živali se je v šestletnem obdobju odvzelo 32 živali, kar pomeni 73% realizacijo. Odvzem je bil izveden na območju 8 lovišč. V zadnjih dveh letih je bil odvzem izveden na območju dveh lovišč – Starše in Rače. Načrtovan odvzem v zadnjem letu 2024 je bil izveden samo v lovišču Starše. To seveda ne pomeni, da je vrsta prisotna le tam, ampak da so se očitno posamezniki »specializirali« za lov na šakala in so pri tem tudi uspešni.

Ocena stanja populacije

Vrsta je v manjši številčnosti prisotna v celotnem LUO. Višje gostote so zaznane v loviščih osrednjega dela LUO – lovišča Pobrežje, Starše in Rače.

Po navedbah nekaterih upravljavcev lovišč se številčnost vrste povečuje. To lahko potrdimo predvsem v zgoraj omenjenih loviščih, kjer je tudi izvršen odstrel. Za ostali del LUO pa iz podatkov odvzema in analiz povzročenih škod ne moremo sklepati o naraščanju številčnosti.

Menimo, da je populacija v ugodnem stanju in da z odstrelom nismo bistveno vplivali na ugodno stanje.

Iz analize prijavljenih škod po šakalu lahko sklepamo, da vrsta nima pomembnega vpliva. Prav tako menimo, da je njen vpliv na druge vrste divjadi – predvsem srnjadi in male poljske divjadi – sprejemljiv oziroma ni tako velik, kot ji ga pripisujejo nekateri upravljavci lovišč.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Ohranjanje ugodnega stanja.

Omejevanje/preprečevanje naraščanja številčnosti in prostorskega širjenja šakala.

Zmanjšanje vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna).

Omejevanje škod na domačih/rejnih živalih.

Menimo, da z zastavljenimi ukrepi dobro sledimo ciljem ohranjanja vrste v ugodnem stanju. Prav tako ni zaznati pretiranega naraščanja številčnosti in prostorskega širjenja šakala, kar je tudi eden od pomembnejših operativnih ciljev upravljanja, ki vpliva na ostala cilja in sicer omejevanje škod na domačih živalih in zmanjševanje vplivov na domorodne živalske vrste – zlasti srnjad.

Ukrepi in usmeritve

Prostorski okvir obravnave

Odvzem se načrtuje na ravni LUO. Lovi se v vseh loviščih po sistemu zaporednega odvzema do predpisane letne kvote.

Višina odvzema

Načrtovani odvzem šakala v letih 2025 in 2026 znaša **40 osebkov**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovanega odvzema šakala ni treba dosegati, presega se ga lahko za 50 %.

Preseganje načrtovanega odvzema, ki bi nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrtovanega odvzema ali drugih objektivnih razlogov, ne šteje kot kršitev določil načrtov za upravljanje z divjadjo.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Celoten načrtovan odvzem na ravni LUO se evidentira v letnem načrtu lovišča Starše. Ne glede na to lahko odvzem (odstrel) šakala izvajajo vsa lovišča v LUO. Dopustna odstopanja veljajo na ravni LUO.

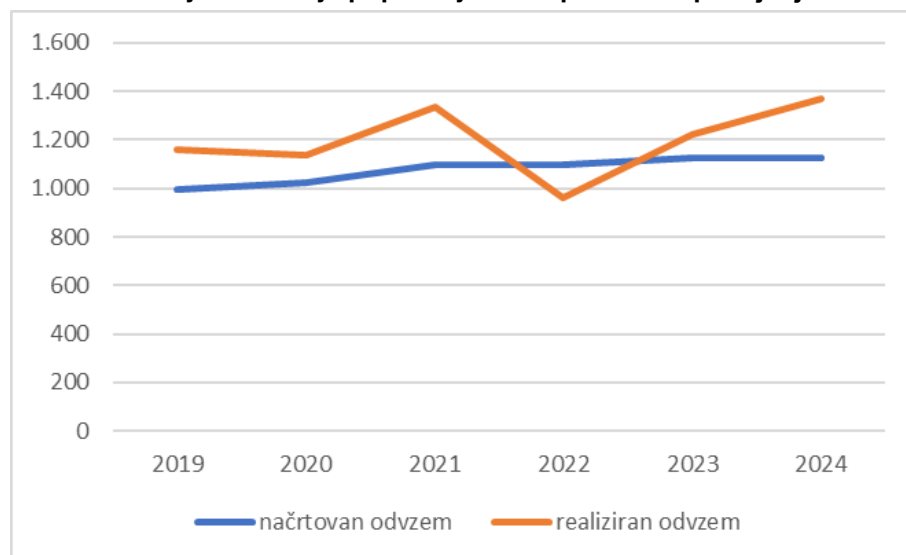
Ob odvzemu se evidentira spol in ocenjena starost osebkov (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).

Upravljalci lovišč morajo o vsakem odvzemu šakala sproti (najkasneje v 48 urah) obvestiti OZUL Slovensko goriškega LUO. Javljanje naj poteka preko elektronskega sporočila na sedež Lovski zveze Maribor (lovskazveza.maribor@siol.net). Strokovna služba v nadaljevanju s pravočasnim obveščanjem upravljalcev lovišč skrbi za njihovo sprotno informiranost o realiziranem in še razpoložljivem odvzemu (odstreli) na ravni LUO.

Izplačevanje odškodnin za nastalo škodo od šakala do 1.9.2029 prevzema Republika Slovenija. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1F z 15.4.2025) v 37. členu (prehodne in končna določba) določa, da za premoženjsko škodo, ki jo povzroči šakal do 1. septembra 2029, odgovarja Republika Slovenija.

4.8 Lisica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.8.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema lisice v obdobju 2019–2024

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 111%. Odvzem je enakomerno razporejen po celotnem LUO. Izgube so relativno majhne (4,2% v zadnjih šestih letih). Daleč največ je izgub zaradi povozov na cestah, trend izgub zaradi bolezni-garje je negativen.

Ocena stanja populacije

Lisica je najštevilčnejši predstavnik malih zveri v LUO, hkrati pa eden poglavitnih plenilcev male divjadi in posameznih zavarovanih živalskih vrst in s strani človeka gojenih vrst.

Ocenjujemo, da je trenutna številčnost vrste na zgornjem še sprejemljivem nivoju, relativno visoka, še posebej v bližini naselij in večjih urbanih centrov, kjer lisica pogosto zadovoljuje svoje prehranske potrebe tudi s plenjenjem slabo zaščitene domačih živali – predvsem perjadi.

Zdravstveno stanje in vitalnost populacije sta dobra, kar nakazuje tudi negativen trend izgub zaradi bolezni.

Številčnost lisice je potrebno prilagoditi cilju upravljanja z vrsto, predvsem pa uskladiti z med vrstnim odnosom s poljsko divjadjo, ki je izražen kot eden pomembnih omejitvenih dejavnikov dvigovanja številčnosti populacije poljskega zajca, fazana in jerebice.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Zmanjšanje številčnosti vrste na ravni celotnega LUO, še posebej pa v loviščih z malo poljsko divjadjo (Duplek, Starše, Rače, Polskava) in loviščih v bližini urbanih naselij (Pobrežje, Košaki-Malečnik, Šentilj, Lenart).

Ocenjujemo, da se operativni cilj upravljanja z lisico, ki predvideva zmanjšanje številčnosti vrste na ravni celotnega LUO, še posebej pa v loviščih z malo poljsko divjadjo (Duplek, Starše, Rače, Polskava) in loviščih v bližini urbanih naselij (Pobrežje, Košaki-Malečnik, Šentilj, Lenart) uresničuje. Višina odvzema se prilagaja obdobjem večjih gostot in upravljavci lovišč ne omejujejo odstrela. Problem predstavljajo vse težji pogoji lova v primestnem okolju in zelene zime.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **2.300** lisic.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -30 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -3 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Upravljalke lovišč, ali pa njihove krovne lovske organizacije naj svoje člane vzpodbujajo k lovu na lisice z različnimi stimulacijskimi ukrepi.

Lov lisice naj se intenzivneje izvaja v loviščih, kjer je prisotna mala poljska divjad in sicer predvsem v habitatih poljskih kur.

Lova na lisico se ne sme omejevati, omejitev mora biti le lovska etika in zakonodaja.

Pri lovu na lisico na sploh ter še posebej v času polaganja vab za peroralno vakcinacijo je potrebno upoštevati navodila in izdelan letni program Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Odstrel lisic v lovopustu, zaradi očitnih bolezenskih znakov je potrebno izvajati skladno z 42. členom ZDLov. Vsak odstrel bolne divjadi je potrebno nemudoma javiti uradnemu veterinarju in lovski inšpekciji.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

4.9 Rakunasti pes

Ocena stanja populacije

V LUO ni bil zaznan.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Edini cilj upravljanja vrste ostaja zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov.

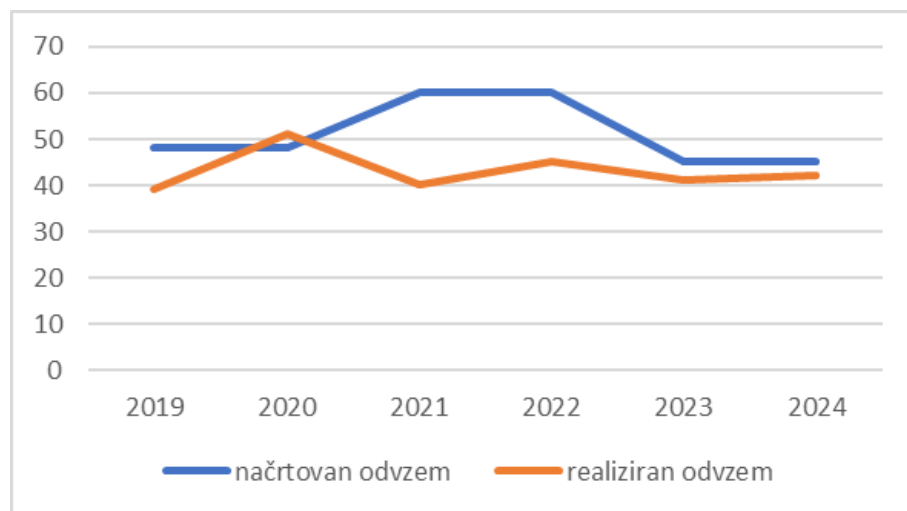
Cilj – zgodnje odkrivanje in popolni odvzem – je bil dosežen.

Ukrepi in usmeritve

Ob morebitnem pojavu osebkov rakunastega psa se izvede popolni odvzem (odstrel) osebkov skladno z lovno dobo. Upravljaec lovišča vodi evidenco odvzema.

4.10 Jazbec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.10.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema jazbece v obdobju 2019–2024

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija 258 živali, kar je 84 % načrta. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 99 živali ali 38 % odvzema. Glavnino izgub so povozili na cestah (87% vseh izgub)

Ocena stanja populacije

Jazbec je prisoten povsod, a njegova številčnost je najvišja v Slovenskih goricah v gozdnati in kmetijski krajini, občasno pa se pojavlja tudi na območju Dravskega polja.

Številčnost ocenjujemo kot stabilno, brez trenda naraščanja. Populacija je stabilna in vitalna. Večjih negativnih vplivov zaradi nastajanja škod ne zaznavamo.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Ohranjanje številčnosti vrste v naravni spolni in starostni strukturi. Številčnost naj je usklajena z ostalimi živalskimi vrstami in naj pomeni ugodno stanje vrste, ki ne povzroča prekomernih škod v kmetijstvu, hkrati pa zagotavlja normalen obseg reprodukcije ter oblikovanje stabilne, vitalne populacije.

Ocenjujemo, da se operativni cilji dosegajo. Predvsem menimo, da s posegi v populacijo ohranjamo številčnost v naravni spolni in starostni strukturi in bistveno ne vplivamo na stabilnost in vitalnost populacije.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

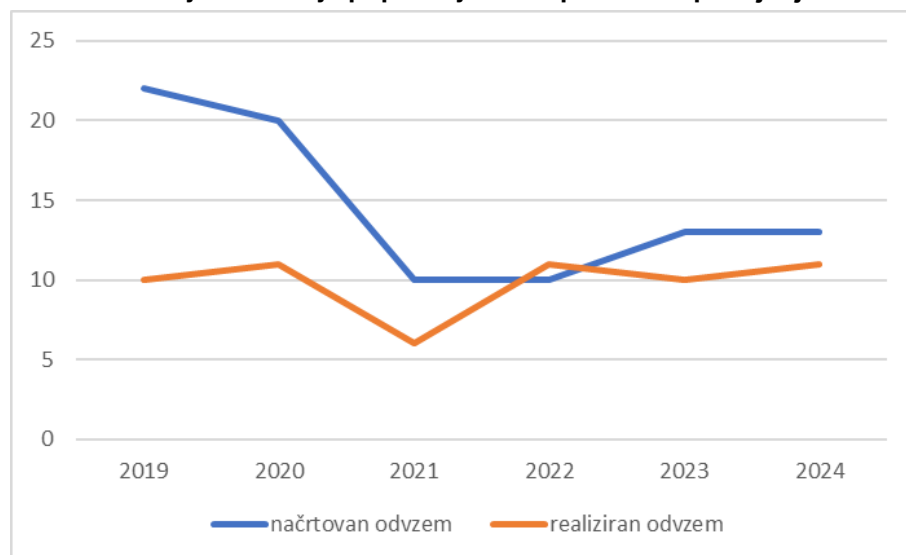
V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **120 jazbecev**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

4.11 Kuna zlatica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.11.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune zlatice v obdobju 2019–2024

Realizacija načrta v šestletnem obdobju je bila 67%. Odvzetih je bilo 59 kun zlatic. Odvzem je bil po območju enakomerno porazdeljen – 17 upravljavcev lovišč od 23 je beležilo odvzem te vrste. Med izgubami so beleženi povozi na cestah, bolezn pri vrsti ni zaznati

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da je populacija kune zlatice stabilna in vitalna. Vrsta je vezana na sklenjene gozdove sredogorja in je kot taka v LUO razmeroma redka. Zaradi tega ne moremo sklepati kakšni so trendi glede številčnosti in glede medvrstnih odnosov. Negativnih interakcij z okoljem v smislu povzročanja škod ne beležimo.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Glede na postavljen operativni cilj upravljanja z vrsto, ki predvideva ohranjanje oz. povečanje številčnosti in skladnost z določili Direktive Sveta 92/43/EGS, ocenjujemo da je upravljanje uspešno in z minimalnimi posegi v populacijo z odvzemom bistveno ne vplivamo na številčnost vrste in ohranjamo ugodno stanje vrste in njenega habitata.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **40 kun zlatic**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

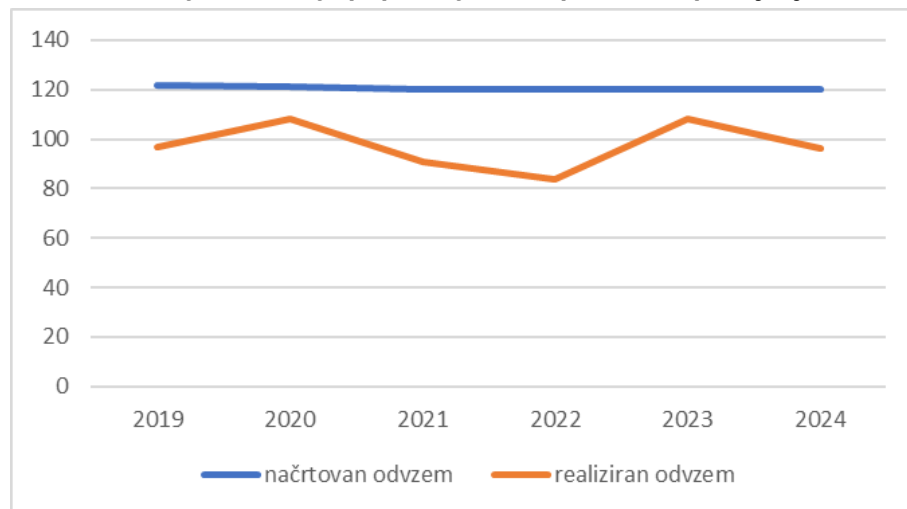
Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko in drevesnim pahom).

Načrtuje se le skupen odvzem. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

Lov na kuno zlatico se lahko izvaja v vseh loviščih, neglede na razdelilnik.

4.12 Kuna belica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.12.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema kune belice v obdobju 2019–2024

Realizacija načrta v šestletnem obdobju je bila 81%. Odvzetih je bilo 584 kun zlatih. Odvzem je bil po območju enakomerno porazdeljen – odvzem je bil beležen v vseh loviščih. Najvišji odvzemi so v loviščih Lenart, Polskava, Šentilj in Velka. Kar 20% odvzema predstavlja povoz na cestah, drugih izgub praktično ni zaznati.

Ocena stanja populacije

Ocenjujemo, da je populacija kune belice stabilna in vitalna. Vrsta je prisotna v vseh loviščih in je številčnejša v kmetijskem in urbanem okolju. Rada se zadržuje v bližini gospodarskih poslopij, osamelih zapuščenih hiš, kjer uspešno zadovoljuje večino bivalnih in prehranskih potreb.

Zaradi pogostega pojavljanja v urbanem okolju je zaznati kar nekaj primerov poškodovanja na človekovem premoženju – rejne živali, ostrešja stanovanjskih in gospodarskih poslopij, avtomobili,...

Zagotovo vrsta del svojih prehranskih potreb zadovoljuje tudi s plenjenjem prostoživečih vrst. Kolikšen je ta delež v skupni prehrani je težko oceniti in iz tega dajati tudi pomembne zaključke. Po pripovedovanju upravljalcev lovišč pa je tega kar nekaj.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Glede na postavljen operativni cilj upravljanja z vrsto, ki predvideva ohranjanje oz. zmanjšanje številčnosti ocenjujemo, da je upravljanje delno uspešno. Gostoto kune belice v bližini naselij in v habitatih male poljske divjadi se skuša zmanjšati. Problem je, da je dokaj redno prisotna znotraj samih naselij, kjer pa lov na nelovnih površinah ni dovoljen.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **250 kun belic**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dovoljeno je preseganje odvzema za 100 %; dopustno odstopanje navzdol znaša -50 %. Ne glede na navedeno je minimalno dopustno odstopanje navzdol -5 osebkov.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Lov kune belice naj se intenzivira v loviščih z malo poljsko divjadjo oz. v tipičnih habitatih poljskih kur.

Lov kune belice naj se izvaja čim bližje naseljem, tako da se njihovo gostoto ob in v naseljih čim bolj zmanjša.

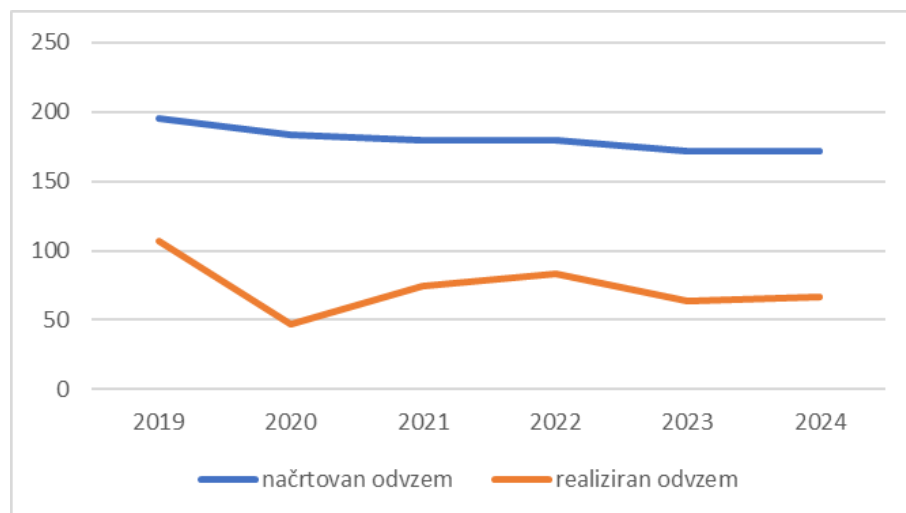
Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko in drevesnim pahom).

Načrtuje se le skupen odvzem. Delitev na spolne in starostne kategorije ni potrebna.

Lov na kuno belico se lahko izvaja v vseh loviščih, neglede na razdelilnik.

4.13 Poljski zajec

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.13.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema poljskega zajca v obdobju 2019–2024

Realizacija načrta v šestletnem obdobju je bila 41%. Odvzetih je bilo 442 poljskih zajcev. Odvzem je bil po območju neenakomerno porazdeljen – odvzem je bil sicer beležen v vseh loviščih, vendar so najvišji odvzem beležili v loviščih Pesnica-Jarenina in Pobrežje. Kar 30% odvzema predstavlja povoz na cestah. Delež evidentiranih naravnih izgub je zanemarljiv, kar pa po našem mnenju ni realna evidenca. Predvidevamo, da je vpliv lisice, kun, ptic ujed in vranov bistveno večji in predstavlja poleg intenzivnega kmetijskega obdelovanja in uporabe FFS enega glavnih omejitvenih dejavnikov dviga številčnosti.

Ocena stanja populacije

Na osnovi odvzema sklepamo, da je poljski zajec najbolj pogost v zgornjem delu Dravskega polja in ob zgornjem delu reke Pesnice. Populacija je najštevilčnejša prav v tem ravninskem predelu z intenzivnim kmetijstvom, kjer so tudi pogoji reprodukcije in preživetja najbolj ugodni.

Populacija poljskega zajca v LUO je dokaj stabilna in usklajena z naravnimi pogoji. Temeljni omejitveni dejavniki dviga števila zajcev je vpliv lisic, kun, ujed in vranov. Nenadne vremenske spremembe v času poleganja, predvsem menjava sušnega in izrazito mokrega vremena, izjemno vpliva na preživetje mladičev. To je še posebej izrazito v poznih zimskih in zgodnjih spomladanskih mesecih. Sodobne kmetijske metode kot so veliko površinsko, intenzivno kmetovanje z uporabo kemičnih zaščitnih sredstev, spravilo celotne biomase iz njiv v jeseni in posledično uničevanje habitatov poljskega zajca so dejavniki, ki izrazito izpostavljajo vrsto v prostoru. Brez naravnega kritja so, sicer precej redki osebki, potencialno močno ogroženi od malih zveri, ujed in vranov. Vedno gostejši promet motornih vozil, urbanizacija ter skokovit razvoj infrastrukture, močno ogrožajo življenjski prostor vsem vrstam male divjadi.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj upravljanja - ohranjanje/povečanje številčnosti vrste – ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju poljskega zajca, neuspešno.

Izboljšanje okoljskih/habitatnih razmer je eden od pomembnejših operativnih ciljev, ki pa se dosega zelo počasi oziroma celo menimo, da z vsemi biomeliorativnimi ukrepi upravljavcev lovišč ne uspejo niti blažiti negativnega pritiska na okolje.

Upravljalci lovišč se trudijo realizirati oziroma intenzivirati lov na plenilske vrste (lisica, šakal, kuna belica), vendar je vpliv na prirast poljskega zajca prav tako prisoten s strani zavarovanih vrst, na katere pa nimajo vpliva.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

V letih 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **300 poljskih zajcev**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Intenzivira se lov lisice na celotnem območju v vseh loviščih v LUO.

Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča.

Na isti površini lovišča naj se lov vrši samo enkrat letno ali pa se lovišče »conira«, tako da se določi površina (največ 1/3 lovišča), na kateri se lov lahko izvaja večkrat letno (na preostanku površine lovišča pa se lov zajca ne izvaja). Površine namenjene izvajanju lova se letno menjajo (»kolobarjenje«). Upravljavec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča.

4.14 Pižmovka

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Vrsta je v LUO zelo redka. Vezana na reko Dravo, Dravinjo in Pesnico ter njihove pritoke. V zadnjih šestih letih beležimo odvzem dveh živali. Po poročanju upravljalcev lovišč vrsta praktično izginja iz lovišč.

Ocena stanja populacije

Ocena stanja populacije je zaradi majhnega obsega podatkov nemogoča in je zgolj ugibanje.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Glede na majhno realizacijo odvzema in podatke upravljalcev lovišč s terena, lahko sklepamo, da so cilji doseženi.

Treba pa bo še naprej slediti operativnim ciljem in sicer to pomeni na območjih, kjer se pojavi na novo: zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov. Na območjih obstoječe razširjenosti: preprečevanje širjenja populacije in naraščanja številčnosti populacije.

Ukrepi in usmeritve

Prepovedan je vnos pižmovke v naravo.

Na območjih, kjer se vrsta pojavi na novo: zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov.

Na območjih obstoječe razširjenosti: izvaja se neomejen odvzem.

Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko). Na območjih pojavljanja bobra in vidre je za lov pižmovke prepovedano uporabljati neselektivne pasti, v katere bi se lahko ujel tudi bober ali vidra.

4.15 Nutrija

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Vrsta v LUO ni zaznana.

Operativni cilji

Zgodnje odkrivanje in popolni odvzem

Ukrepi in usmeritve

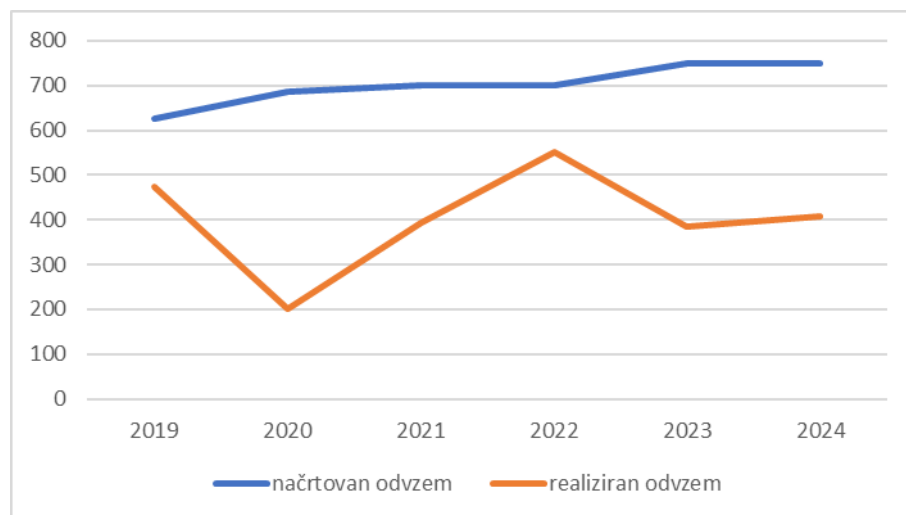
Prepovedan je vnos nutrije v naravo.

Na območjih, kjer se vrsta pojavi na novo: zgodnje odkrivanje in popolni odvzem osebkov.

Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko). Na območjih pojavljanja bobra in vidre je za lov nutrije prepovedano uporabljati neselektivne pasti, v katere bi se lahko ujel tudi bober ali vidra.

4.16 Fazan

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.16.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema fazana v obdobju 2019–2024

Realizacija v šestletnem obdobju je bila 57%. Odvzetih je bilo 2.413 fazanov. Realizacija je odvisna od dodajanja živali v za njo primerne habitate. Številčnost vrste je zaradi vlaganj iz umetne vzreje težko določljiva. Izgube so minimalne – manj kot 1%.

Ocena stanja populacije

Največja številčnost fazana je v loviščih v upravljanju lovskih družin na Dravskem polju in v zahodnem delu Slovenskih goric. Temu je glavni vzrok raba prostora, ki mu daje pečat kmetijstvo. Na teh področjih so tudi najprimernejši habitatni pogoji za načrtno upravljanje s fazanom.

Številčnost naravnega fazana je po naših ocenah še vedno nizka. Ocenjujemo tudi, da vlaganja fazanov iz umetne vzreje ne izboljšujejo stanja v populaciji naravnega fazana kot bi si želeli, sicer bi se na podlagi velikega števila vloženih fazanov populacija številčno krepila.

Prisotnost vrste je tako močno odvisna od vlaganj v naravno okolje, glavni omejitveni dejavnik dviga številčnosti je lisica in ostale vrste malih zveri, ki jim z »dodatno« prehransko ponudbo še povečujemo vpliv, ne samo na številčnost fazana, pač pa tudi na ostalo malo divjad in ostale prstoživeče vrste.

Fazana so zadnja desetletja močno prizadeli številni intenzivni agrotehnični ukrepi, ki povzročajo krčenje remiznih površin, te pa pomenijo enega temeljnih dejavnikov ohranitve vrste. Z uporabo fitofarmaceutskih sredstev in s krčenjem omejnikov, so ukrepi za ohranitev te vrste ptice neuspešni.

Trenutno stanje v okolju, primernem za to divjad je neugodno. Upamo, da bodo ekstenzivne, okolju prijaznejše metode kmetovanja, v prihodnosti nudile ugodnejše pogoje za ohranitev populacije.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj upravljanja - ohranjanje/povečevanje številčnosti in izboljšanje okoljskih/habitatnih razmer – ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju vrste, neuspešno. Upravljalci lovišč se trudijo z izvedbami načrtovanih biomeliorativnih del, ki pomenijo izboljševanje bivalnih in prehranskih razmer za vrsto, vendar je vpliv agro tehničnih del veliko večji in učinkuje bolj negativno na vrsto.

Intenziviranje odvzema plenilcev mora ostati primarna naloga upravljalcev lovišč.

Ukrepi in usmeritveDodajanje divjadi v lovišča*Preglednica 4.16.1: Načrt vlaganja fazanov*

Lovišče	2025	2026	2025–2026
ČREŠNJEVEC	60	60	120
DUPLEK	160		160
KUNGOTA	70	70	140
PESNICA-JARENINA	50	50	100
POBREŽJE	20	20	40
POLSKAVA	250	250	500
RAČE	150	150	300
STARŠE	20		20
SVETI JURIJ	50	50	100
ŠENTILJ	30	30	60
VELKA	20		20
Skupaj LUO	880	680	1.560

Dodajanje fazana v lovišče je možen/upravičen ukrep povečevanja številčnosti z namenom ohranjanja vrste ali z namenom lova.

Doseljevanje, dodajanje fazana se lahko izvaja le v tistih predelih znotraj lovišča, kjer naravnega fazana ni.

Dodajanje fazana v lovišče neposredno pred lovom je prepovedano.

Določiti je potrebno lokacijo izpusta in način varovanja.

Dodajanje fazana se po predlogu upravljavcev lovišč načrtuje okvirno z letnim lovsko upravljaljskim načrtom in mora upoštevati določila veljavne zakonodaje (Zakon o ohranjanju narave Ur.l.RS 56/99 (UPB 96/04); Zakon o zaščiti živali ur.l.RS 98/99 (UPB 20/04)).

Na isti površini lovišča se lov naravnega fazana praviloma vrši samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča, kjer se izvaja lov na naravnega fazana, na preostanku površine pa se lov konkretno leto ne izvaja. Površine namenjene izvajanju lova in t.i. »mirnih con« brez lova se letno menjajo. Upravljapec lovišča takšne površine opredeli v letnem načrtu lovišča. V primeru dodajanja fazana se lov na istih površinah lahko ponavlja.

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **1.400 fazanov**.

V loviščih, ki ne vlagajo fazana, se načrtuje odvzem t.i. »naravnega« fazana.

V loviščih, ki dodajajo fazana, se načrtuje odvzem v višini 75% vloženih živali.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

V loviščih, ki ne vlagajo fazana načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, preseganje je dovoljeno do 20%.

V loviščih, ki dodajajo fazana načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, preseganje pa ni dovoljeno.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Upravljanje številčnosti populacij malih zveri in vrst iz družine vranov, katere je dovoljeno loviti, je poglobljen ukrep za zagotovitev postavljenega cilja. Med pomembne ukrepe za ohranjanje habitatov je potrebno omeniti prepoved sežiganja nekošenih travnih površin, trstičij in krčenje grmovne podrasti z ognjem v spomladanskem času. Načrtuje naj se tudi snovanje krmnih njiv za fazana in druge vrste male divjadi, ki povečujejo ponudbo hrane v zimskem času, nudijo ustrezno kritje pozimi in v času valjenja oz. vzgoje mladičev.

Lovišča, ki načrtno upravljajo s fazanom, naj izvajajo zimsko krmljenje na krmiščih, ki jih locirajo sredi primernih remiznih površin. Z zimskim krmljenjem je potrebno pričeti pravočasno, torej že v jesenskem času. Krmišča je potrebno izdelati na način, ki preprečuje, da bi srnjad zaužila večino položene hrane.

Možne so doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušanja lovskih psov, lokacije in količine morajo biti opredeljene v letnih načrtih lovišč.

4.17 Poljska jerebica (gojena)

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

V zadnjem šestletnem obdobju ni evidentiranega odvzema poljske jerebice v LUO.

Ocena stanja populacije

Poljska jerebica je v LUO redka vrsta divjadi. Pojavlja se v redkih in posameznih kitah v izrazito ravninskem delu LUO, na Dravskem polju in v Pesniški dolini.

Uredba o določitvi divjadi in lovni dob (Uradni list RS, št. 101/2004 in 81/14) določa, da je divjad le gojena poljska jerebica.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj upravljanja - izboljšanje okoljskih/habitatnih razmer – ni dosežen. Menimo, da je upravljanje sicer ustrezno, ampak zaradi vseh ostalih dejavnikov v življenjskem okolju vrste, neuspešno. Upravljalci lovišč se trudijo z izvedbami načrtovanih biomeliorativnih del, ki pomenijo izboljševanje bivalnih in prehranskih razmer za vrsto, vendar je vpliv agro tehničnih del in plenilcev veliko večji in učinkuje zelo negativno na vrsto.

Intenziviranje odvzema plenilcev mora ostati primarna naloga upravljalcev lovišč.

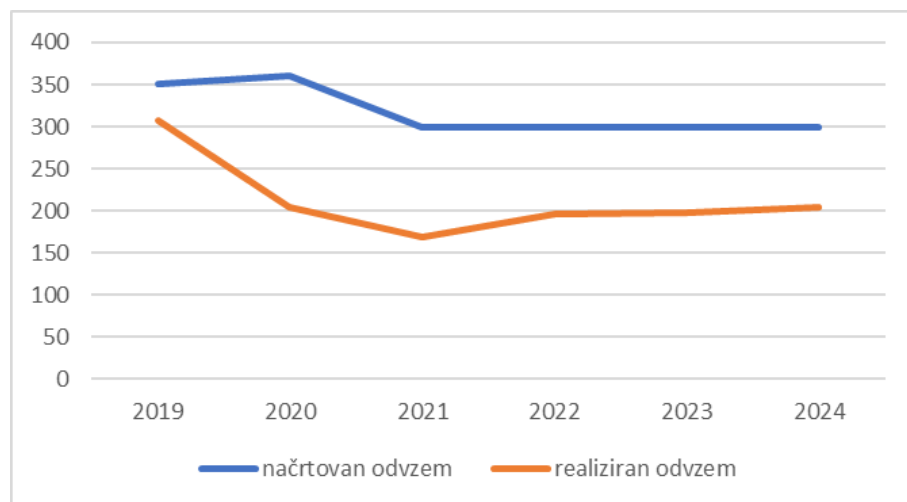
Ukrepi in usmeritve

V naslednjih dveh letih se ne načrtuje vlaganj vrste v okolje in prav tako ne odvzema.

Možne so doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušanja lovskih psov, lokacije in količine morajo biti opredeljene v letnih načrtih lovišč.

4.18 Raca mlakarica

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.18.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema rase mlakarice v obdobju 2019–2024

V preteklem šestletnem obdobju je bil načrt realiziran 67%. Iz narave je bilo odvzetih 1.280 rac mlakaric. Izgube so minimalne – 15 živali.

Odvzem je vezan na vodne površine, zato je najvišji v loviščih ki ležijo neposredno ob reki Dravi in Pesnici oziroma imajo znotraj svojih meja večje vodne površine.

Ocena stanja populacije

Številčnost rase mlakarice v LUO je stabilna, kar je posledica dobre prilagojenosti vrste na njeno življenjsko okolje. Glede na stanje v populaciji ocenjujemo, da je zdravstveno stanje rase mlakarice odlično. Medvrstni vpliv je delno zaznaven z ostalimi (zavarovanimi) obvodnimi pticami.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Cilj upravljanja - ohranitev obstoječe številčnosti – je dosežen. Upravljanje je uspešno. Glede cilja izboljšanja okoljskih/habitatnih razmer je treba poudariti, da smo kljub izvedbi načrtovanih biomeliorativnih del še neuspešni. Menimo, da z odvzemom minimalno vplivamo na dogajanja v populaciji.

Ukrepi in usmeritve

Preglednica 4.18.1: Načrt vlaganja rac mlakaric

Lovišče	2025	2026	2025–2026
RAČE	15	50	65
STARŠE	10		10
Skupaj LUO	25	50	75

Dodajanje rase mlakarice v lovišče je možen/upravičen ukrep povečevanja številčnosti z namenom ohranjanja vrste ali z namenom lova zgolj na umetnih vodotokih.

Ukrepa dodajanje rac se ne izvaja na naravnih vodotokih/tekočih vodah.

Dodajanje rac mlakaric mora upoštevati določila veljavne zakonodaje s področja ohranjanja narave ter zaščite živali.

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **700 rac mlakaric**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 20 %.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

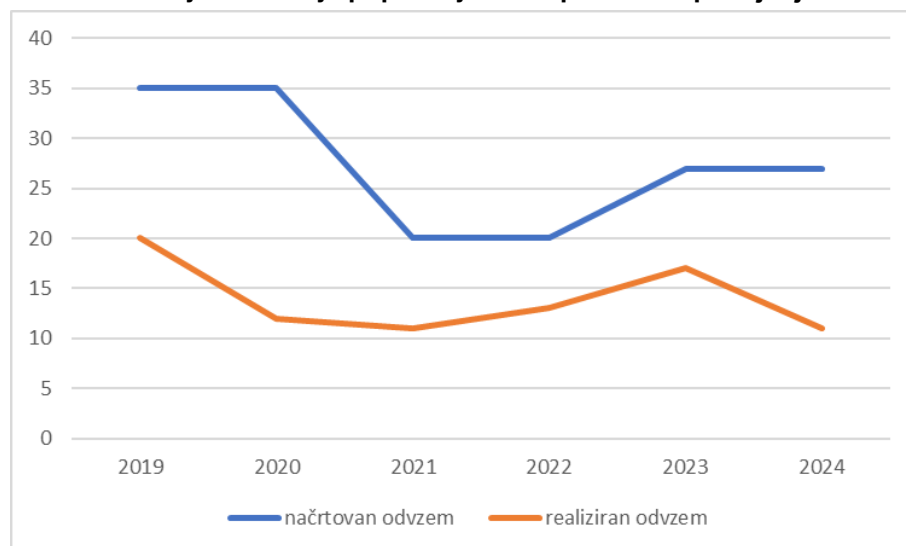
Lov na raco mlakarico na zavarovanih območjih (ZO), na območjih naravnih vredno (NV), na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) mora biti skladen z naravovarstvenimi usmeritvami, ki veljajo za to območje in so priloga lovsko upravljaljskega načrta X. Slovensko goriškega lovsko upravljaljskega območja (2021 – 2030).

Lov na raco mlakarico naj se prav tako na določenih predelih območja ali vsem območju zaradi varstva rac in ostalih vodnih ptic pred vznemirjanjem omeji na 2 dneva v tednu. Dneva skupaj določijo upravljavci lovišč v OZUL.

Možne so doselitve osebkov za potrebe šolanja in preizkušanja lovskih psov, lokacije in količine morajo biti opredeljene v letnih načrtih lovišč.

4.19 Sraka

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.19.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema srake v obdobju 2019–2024

V zadnjem šestletnem obdobju je bilo iz narave odvzetih 84 srak. Realizacija načrta je bila 51%. Izgub ni bilo evidentiranih.

Ocena stanja populacije

Vrsta poseljuje pretežno ravninski predel LUO. Številčnejše je zastopana tudi v urbanem okolju. Trendi številčnosti so neizraziti, negativnih vplivov vrste na okolje v obliki škod na človekovem imetju ne beležimo.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Z dosedanjim ukrepanjem preko minimalnega odvzema malo vplivamo na zadrževanje naraščanja številčnosti vrste in iz tega vidika ne dosegamo željenega cilja. Po drugi strani pa se zavedamo, da je interes po lovu na vrsto močno upadel in velikih težav z njo prav tako ni zaznati.

Odvračanje od kmetijskih površin mora biti prioriteta ob izvajanju lova na srako.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **80 srak**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

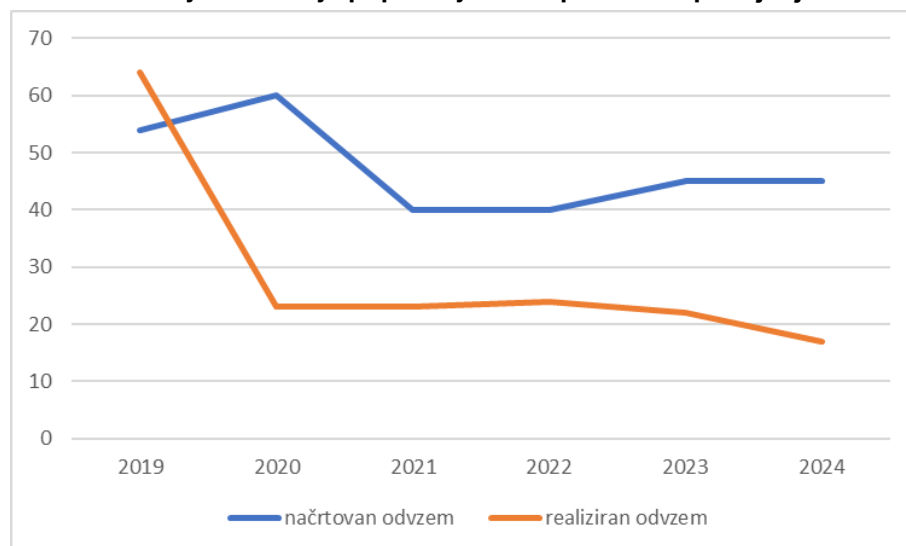
Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Odvzem srake se načrtuje skladno s trajnostno rabo vrste z lovom. V območjih, kjer so prisotne vrste male poljske divjadi (fazan, poljska jerebica), je cilj znižanje številčnosti srake.

Lov srake je dovoljen tudi upravljavcem lovišč, ki nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem. Usklajenost z okoljem se mora dosegati predvsem na ravni posameznih lovišč.

4.20 Šoja

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.20.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema šoje v obdobju 2019–2024

Realizacija načrtovanega odvzema v zadnjem šestletnem obdobju je bila 61%. Iz narave se je odvzelo 173 šoj. Izgub ni bilo evidentiranih.

Ocena stanja populacije

Vrsta poseljuje pretežno gričevnat in hribovit z gozdom porasel predel LUO. Trendi številčnosti so neizraziti, negativnih vplivov vrste na okolje v obliki škod na človekovem imetju ne beležimo.

Ekološki pomen šoje je izjemno pomemben, saj s svojim načinom prehranjevanja raznaša semena gozdnega drevja in s tem bogati naravno pestrost različnih ekosistemov.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Menimo, da je bilo preteklo upravljanje dobro. Z minimalnim odvzedom smo neznatno vplivali na dinamiko v populaciji in pripomogli k ohranjanju številčnosti vrste in odvrčanja od kmetijskih površin.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **100 šoj**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Načrtovane višine odvzema ni potrebno dosegati, lahko pa se presega do 100 %.

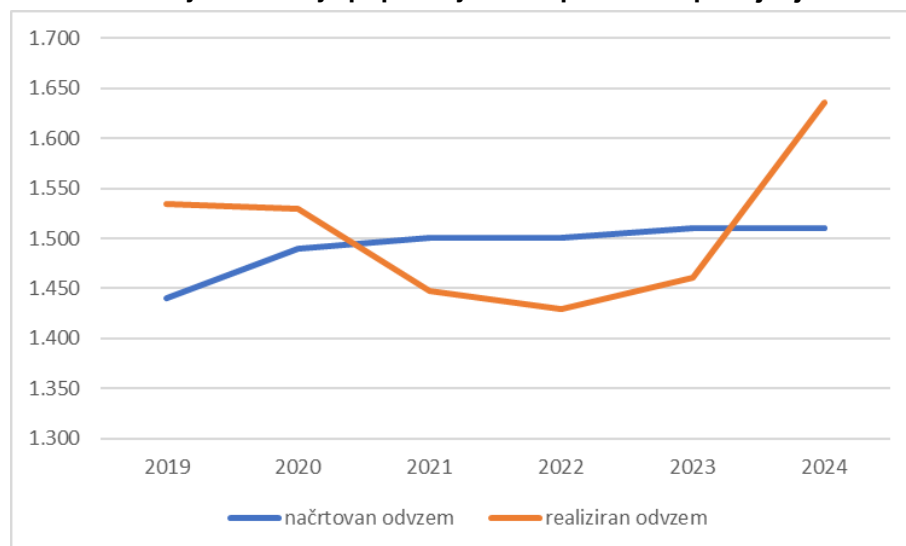
Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Odvzem šoje se praviloma načrtuje le za primere preprečevanja nastajanja škode v kmetijstvu in skladno s trajnostno rabo z lovom le v minimalnem številu.

Lov šoje je dovoljen tudi upravljavcem lovišč, ki nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem. Usklajenost z okoljem se mora dosegati predvsem na ravni posameznih lovišč.

4.21 Siva vrana

Kazalniki stanja in razvoja populacije ter uspešnosti upravljanja

Slika 4.21.1: Gibanje načrtovanega in realiziranega odvzema sive vrane v obdobju 2019–2024

V zadnjem šestletnem obdobju je bilo iz narave odvzetih 9.036 sivih vran. Realizacija načrtovanega odvzema je bila 101%. v zadnjih treh letih je zaznati trend povečevanja odstrela sivih vran. Največ sivih vran se odvzema na območju lovišč Dobrava, Pernica, Rače, Sveti Jurij, Velka.

Upravljanje s populacijo sivo vrane je problematično, saj njena številčnost še vedno narašča, s tem pa je vpliv vrste v okolju dostikrat negativno izražen. Pogosto beležimo škode na nepremičninah, kmetijskih kulturah in objektih, populacijah živalskih vrst in celo na človeku. Rast populacije je nedvomno pogojena z biologijo vrste in porušenim razmerjem v odnosu do prehranskih virov. Ponudba organskih odpadkov v okolju je precej odvisna od človekovega vpliva in se izraža na rasti populacije sive vrane.

Ocena stanja populacije

Stanje v populaciji sive vrane je še vedno zaskrbljujoče. Njen vpliv v življenjskem okolju se kljub visokim odvzemom v zadnjih letih ne umirja. Še vedno je ogromno organskih odpadkov. Sive vrane praktično vsako leto povzročijo kar nekaj škode na najrazličnejših posevkih, kakor tudi na ostalem imetju.

Ocenjujemo, da je imel ukrep podaljšanja lovne dobe pozitiven učinek in je pripomogel k zmanjšanju škod po sivih vranah v pomladanskem obdobju setve in kalitve koruze in drugih poljščin, kakor tudi na zmanjšanje drugih škod povezanih s sivimi vranami, medtem ko na samo številčnost vrste verjetno ni vplival bistveno.

Močno je izražena med vrstna konkurenca med sivo vrano in ostalimi vrstami v okolju. Predvsem je potrebno izpostaviti njen vpliv na ptice pevke, poljsko divjad in različne zavarovane ter ogrožene živalske vrste.

Presoja doseganja dolgoročnih ciljev in uspešnosti preteklega upravljanja

Pri cilju odvrčanja od kmetijskih površin smo deloma uspešni in ocenjujemo upravljanje kot uspešno, saj se škodni primeri ne povečujejo.

Zmanjšanje številčnosti vrste pa je večji izziv in menimo, da ga kljub preseganju načrtovanega odvzema ne dosegamo.

Ukrepi in usmeritve

Višina odvzema

Za leti 2025 in 2026 načrtujemo odvzem **3.000 sivih vran**.

Dopustna odstopanja od načrtovanega odvzema

Dopustno odstopanje navzdol je -30% in navzgor 100% načrtovanega odvzema. Ne glede na navedeno znaša minimalno dopustno odstopanje navzdol -3 osebke.

Ostale usmeritve, ukrepi in določila

Odstrel naj se izvaja predvsem na tistih kmetijskih površinah, kjer prihaja ali bi lahko prišlo do škodnih primerov. Za zmanjšanje možnosti nastanka škod se priporoča izvajanje t. i. odvrčalnega odstrela.

Izvajalec odvrčalnega odstrela naj se nahaja na škodni površini oziroma v njeni neposredni bližini.

Izvajalec odvrčalnega odstrela naj strelja z mesta, ki je dobro vidno (sive vrane bodo na ta način hitro razvile znanje, da se je določenih površin treba izogibati).

Uporaba drugih odvrčal (elektronske, pirotehnične in druge plašilne naprave).

Povečanje interesa za lov sive vrane. Izobraževanje lovcev o različnih možnostih lova na sivo vrano, ki so bolj učinkovita od klasičnega lova (npr. lov s klicanjem in vabniki, sokolarjenje).

Podaljšanje lovne dobe na juvenilne (ne gnezdeče) osebke sive vrane.

Odvzem sive vrane se načrtuje prvenstveno s ciljem omejevanja neželenih vplivov te vrste v okolju. Pri upravljanju s sivo vrano se upoštevajo tudi usmeritve CRP projekta »Značilnosti, problematika in upravljanje populacij (sive) vrane v urbanem okolju« (Jelenko Turinek in sod., 2016).

Upravljalci lovišč naj spremljajo stanje populacije in si prizadevajo za preprečevanje škode od sivih vran na kmetijskih površinah, ter smiselno upoštevajo določila »Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano v Sloveniji«.

Sestavil :

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

višji sodelavec I, odsek za načrtovanje razvoja gozdov

Vodja ZGS OE Maribor:

mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.

PRILOGE:

1. Analiza odvzema vrst parkljaste divjad
2. Seznam krmišč za parkljasto divjad v in male zveri v letih 2025 in 2026
3. Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta
4. Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026
5. Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih
6. Zapisnik uskladitvenega sestanka z OZUL in ostalimi deležniki
7. Zapisnik sestanka Strokovnega sveta ZGS OE Maribor, ki je določil osnutek načrta
8. Vabilo na javno predstavitev Dvoletnega načrta LUO za leti 2025 in 2026
9. Zapisnik javne predstavitve Dvoletnega načrta LUO za leti 2025 in 2026
10. Zapisnik seje Sveta ZGS OE Maribor, ki je določil predlog načrta za LUO za leti 2025 in 2026

Priloga 1: Analiza odvzema vrst parkljaste divjad

EVROPSKA SRNA								
Višina odvzema								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
načrtovan odvzem	2654	2530	2530	2530	2556	2556	2559	2556
realiziran odvzem	2447	2362	2391	2541	2467	2345	2426	2406
stopnja realizacije odvzema	92%	93%	95%	100%	97%	92%	95%	94%
Starostno-spolna struktura odvzema								
absolutno (število)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	360	360	392	381	363	355	369	359
lanščaki	376	365	342	371	378	345	363	361,5
srnjaki 2+	496	467	472	518	480	482	486	481
mladiči Ž	441	436	436	479	452	422	444	437
mladice	278	259	264	277	287	255	270	271
srne 2+	496	475	485	515	507	486	494	496,5
delež (%)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	15%	15%	16%	15%	15%	15%	15%	15%
lanščaki	15%	15%	14%	15%	15%	15%	15%	15%
srnjaki 2+	20%	20%	20%	20%	19%	21%	20%	20%
mladiči Ž	18%	18%	18%	19%	18%	18%	18%	18%
mladice	11%	11%	11%	11%	12%	11%	11%	11%
srne 2+	20%	20%	20%	20%	21%	21%	20%	21%
Višina, delež in vzroki izgub								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
1 neznano	64	97	65	73	58	57	414	115
2 bolezen	16	8	9	17	14	30	94	44
3 krivolov	1		1	4	2		8	2
4 cesta	336	292	344	383	356	299	2010	655
5 železnica	9	5	6	4	6	7	37	13
6 plenilci	2	2	4	3	2	3	16	5
7 psi	51	54	47	43	49	30	274	79
8 kosilnica	38	32	39	42	46	22	219	68
9 poškodba	23		18	13	28	19	101	47
delež izgub v odvzemu	22%	21%	22%	23%	23%	20%	22%	21%
Telesne mase mladičev in enoletnih osebkov								
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2019-2024	2023-2024
mladiči M	10,3	10,3	10,8	10,2	10,2	10,3	10,4	10,3
lanščaki	13,1	13,4	13,3	13,5	12,7	13,0	13,2	12,9
mladiči Ž	10,0	10,2	10,8	9,8	9,9	10,2	10,2	10,1
mladice	13,9	13,5	13,7	13,6	13,3	13,6	13,6	13,5

Priloga 2: Seznam krmišč za parkljasto divjad in male zveri v letih 2025 in 2026

Zap. št.	Lovišče	Katastrska občina	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Namen
1	Polskava	Spodnja Polskava	1336/16	Velenik	Divji prašič	privabljalno
2	Kamnica	Brestrnica	742	Gozdnik	Divji prašič	privabljalno
3	Kamnica	Kamnica	314/2	Perko	Male zveri – ŽSP*	privabljalno
4	Kamnica	Morski jarek	808/1	Gert-Hrastnik	Male zveri – ŽSP*	privabljalno
5	Kamnica	Šober	12	Raner	Male zveri – ŽSP*	privabljalno
6	Paloma-Sladki vrh	Sladki vrh	148/2	Šolska graba	Male zveri – ŽSP*	privabljalno
7	Sveti Jurij-Jirovski dol	Spodnji gasteraj	354/2	Mrhovišče	Male zveri – ŽSP*	privabljalno
8	Pobrežje	Bohova	521	Mrhovišče	Male zveri – ŽSP*	privabljalno

* krmljenje z živalskimi stranskimi proizvodi (ŽSP) je na navedenih krmiščih za male zveri dovoljeno skladno z veterinarsko zakonodajo in ob prehodnem dovoljenju UVHVVR. V nasprotnem primeru je na krmiščih za male zveri dovoljena izključno uporaba krme rastlinskega izvora.

Priloga 3: Načrtovan in realiziran odvzem divjadi po loviščih za zadnja štiri leta

EVROPSKA SRNA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	320	304	332	288
CIGONCA	160	160	160	156
ČREŠNJEVEC	140	142	140	132
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	240	229	240	235
DUPLEK	248	246	248	211
JAKOB	180	175	172	158
KAMNICA	200	175	178	158
KOŠAKI - MALEČNIK	212	216	212	200
KUNGOTA	252	248	252	243
LAPORJE	240	243	240	235
LENART V SLOV. GORICAH	230	227	236	229
PALOMA - SLADKI VRH	172	174	200	184
PERNICA	212	212	212	197
PESNICA - JARENINA	220	220	228	223
POBREŽJE	192	197	200	186
POLSKAVA	244	239	220	204
RAČE	272	240	272	257
STARŠE	252	249	290	258
SVETA ANA	190	187	200	186
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	208	202	208	215
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	188	183	192	181
VELKA	240	231	240	234
VOLIČINA	248	233	240	243

NAVADNI JELEN				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
ČREŠNJEVEC		1		0
JAKOB		1		0
KOŠAKI - MALEČNIK		0		2
KUNGOTA		1		0
LAPORJE		1		0
PALOMA - SLADKI VRH		1		0
PERNICA		1		2
POBREŽJE		0		1
POLSKAVA		1		3

DAMJAK				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT		0		1
DOBRAVA V SLOV. GORICAH		1		2
JAKOB		1		1
KOŠAKI - MALEČNIK		0		2
KUNGOTA		4		1
LENART V SLOV. GORICAH		0		1
PALOMA - SLADKI VRH		13		0
PERNICA		3		0
POLSKAVA		0		1
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL		2		0
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH		6		2
VOLIČINA		3		0

DIVJI PRAŠIČ				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT		5		5
CIGONCA		20		11
ČREŠNJEVEC		8		6
DUPLEK		13		5
KAMNICA		66		60
KOŠAKI - MALEČNIK		0		52
KUNGOTA		33		72
LAPORJE		0		4
LENART V SLOV. GORICAH		0		1
PERNICA		0		2
PESNICA - JARENINA		2		3
POLSKAVA		77		74
RAČE		2		12
STARŠE		6		5
SVETA ANA		0		1
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL		1		0
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH		6		7
VELKA		5		11

ŠAKAL				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT		1		0
CIGONCA		1		0
JAKOB		0		2
PERNICA		1		0
POBREŽJE		2		1
RAČE		2		3
STARŠE		4		10

LISICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	132	233	160	176
CIGONCA	62	53	90	73
ČREŠNJEVEC	70	61	70	60
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	100	141	120	149
DUPLEK	122	105	100	74
JAKOB	62	58	60	101
KAMNICA	64	69	64	67
KOŠAKI - MALEČNIK	86	71	84	109
KUNGOTA	110	93	100	105
LAPORJE	110	116	100	167
LENART V SLOV. GORICAH	110	112	100	114
PALOMA - SLADKI VRH	102	109	102	139
PERNICA	180	144	140	220
PESNICA - JARENINA	100	87	100	119
POBREŽJE	60	87	70	136
POLSKAVA	120	99	160	113
RAČE	80	87	100	87
STARŠE	90	93	90	84
SVETA ANA	60	61	80	79
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	140	117	120	122
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	80	91	80	85
VELKA	80	82	80	80
VOLIČINA	80	127	80	131

JAZBEC				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	10	11	8	12
CIGONCA	4	3	4	3
ČREŠNJEVEC	4	2	2	2
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	4	4	4	4
DUPLEK	4	2	2	2
JAKOB	4		2	0
KAMNICA	4	4	4	3
KOŠAKI - MALEČNIK	4	5	4	3
KUNGOTA	4	6	4	6
LAPORJE	4	2	2	3
LENART V SLOV. GORICAH	8	4	6	4
PALOMA - SLADKI VRH	10	0	2	2
PERNICA	8	7	6	10
PESNICA - JARENINA	8	4	6	5
POBREŽJE	4	2	2	3
POLSKAVA	4	8	6	2
RAČE	6	2	2	3
STARŠE	4		2	0
SVETA ANA	6	6	6	5
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	4	3	4	2
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	4	3	4	4
VELKA	4	3	4	3
VOLIČINA	4	4	4	2

KUNA ZLATICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	0	1	2	1
ČREŠNJEVEC	2	1	2	4
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	2	2	2	1
DUPLEK	2	2	2	1
KAMNICA	2	2	0	1
KOŠAKI - MALEČNIK	0	0	0	1
KUNGOTA	0	0	0	1
LAPORJE	2	0	2	1
PALOMA - SLADKI VRH	2	2	2	1
PERNICA	0	0	0	1
PESNICA - JARENINA	2	1	2	3
POBREŽJE	0	1	2	1
POLSKAVA	2	2	2	0
STARŠE	2	2	4	1
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	2	0	2	1
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	0	0	0	1
VELKA	0	1	2	1

KUNA BELICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	6	2	6	2
CIGONCA	4	3	4	2
ČREŠNJEVEC	20	2	20	9
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	8	7	10	10
DUPLEK	4	3	4	2
JAKOB	6	3	6	6
KAMNICA	12	10	12	9
KOŠAKI - MALEČNIK	14	10	14	15
KUNGOTA	4	3	4	4
LAPORJE	8	3	8	6
LENART V SLOV. GORICAH	20	19	20	21
PALOMA - SLADKI VRH	12	9	12	11
PERNICA	8	5	8	13
PESNICA - JARENINA	8	9	8	11
POBREŽJE	4	7	4	5
POLSKAVA	30	21	30	15
RAČE	6	2	8	4
STARŠE	4	2	4	2
SVETA ANA	10	8	10	8
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	8	6	8	6
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	20	20	20	21
VELKA	20	19	20	19
VOLIČINA	4	2	4	3

POLJSKI ZAJEC				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	18	2	20	6
CIGONCA	12	1	10	0
ČREŠNJEVEC	28	7	20	1
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	8	8	10	3
DUPLEK	10	4	10	3
JAKOB	10		6	0
KAMNICA	4	3	4	0
KOŠAKI - MALEČNIK	6	4	8	5
KUNGOTA	10	9	10	10
LAPORJE	6	2	6	2
LENART V SLOV. GORICAH	22	5	30	0
PALOMA - SLADKI VRH	6	3	6	2
PERNICA	28	11	30	4
PESNICA - JARENINA	30	30	30	29
POBREŽJE	28	29	26	30
POLSKAVA	12	1	6	0
RAČE	20	0	20	10
STARŠE	36	16	30	10
SVETA ANA	16	13	10	6
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	12	1	8	1
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	10	2	16	0
VELKA	8	3	8	5
VOLIČINA	20	3	20	4

FAZAN				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	20	0	0	4
ČREŠNJEVEC	64	40	60	9
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	16	10	20	0
DUPLEK	200	196	200	202
KOŠAKI - MALEČNIK	12	7	10	5
KUNGOTA	40	8	40	3
LENART V SLOV. GORICAH	24	4	24	14
PALOMA - SLADKI VRH	40	10	60	24
PERNICA	50	8	50	20
PESNICA - JARENINA	50	41	60	53
POBREŽJE	60	55	80	32
POLSKAVA	440	442	500	335
RAČE	150	73	200	34
STARŠE	100	31	80	27
SVETA ANA	20	14	10	6
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	16	2	30	19
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	30	1	20	0
VELKA	16	3	8	7

RACA MLAKARICA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	12	1	12	0
CIGONCA	14	5	14	0
ČREŠNJEVEC	44	5	44	3
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	46	19	46	32
DUPLEK	22	22	22	13
KOŠAKI - MALEČNIK	6	8	6	11
KUNGOTA	8	6	8	5
LAPORJE	12	4	12	0
LENART V SLOV. GORICAH	50	20	50	19
PALOMA - SLADKI VRH	8	0	8	2
PERNICA	36	21	36	33
PESNICA - JARENINA	44	37	44	47
POBREŽJE	44	38	44	38
POLSKAVA	22	28	22	2
RAČE	72	31	72	88
STARŠE	72	80	72	70
SVETA ANA	30	25	30	30
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	4	1	4	0
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	14	12	14	5
VELKA	10	2	10	0
VOLIČINA	22	1	22	4

SRAKA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
ČREŠNJEVEC	2	1	4	0
DUPLEK	4	1	4	2
JAKOB	2	0	4	1
KAMNICA	2	2	2	1
KOŠAKI - MALEČNIK	0	0	4	1
LAPORJE	4	3	4	7
PALOMA - SLADKI VRH	0	0	0	2
PERNICA	4	3	4	2
PESNICA - JARENINA	2	4	4	4
POBREŽJE	4	3	4	4
POLSKAVA	2	2	4	0
STARŠE	4	5	6	3
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	2	0	2	1

ŠOJA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
ČREŠNJEVEC	4	1	4	0
DUPLEK	0	0	4	5
JAKOB	4	3	4	0
KAMNICA	2	2	4	3
KOŠAKI - MALEČNIK	0	1	2	1
LAPORJE	4	0	4	1
PALOMA - SLADKI VRH	4	7	8	2
PERNICA	8	2	6	4
PESNICA - JARENINA	8	7	8	9
POBREŽJE	8	6	4	3
POLSKAVA	4	2	6	0
STARŠE	8	7	8	7
SVETA ANA	6	5	6	4
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	4	4	8	0

SIVA VRANA				
Lovišče	2021–2022		2023–2024	
	Načrt	Odvzem	Načrt	Odvzem
BENEDIKT	110	127	100	84
CIGONCA	100	88	80	73
ČREŠNJEVEC	70	44	100	113
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	180	178	180	182
DUPLEK	140	129	120	134
JAKOB	90	90	80	85
KAMNICA	90	91	80	81
KOŠAKI - MALEČNIK	150	109	140	113
KUNGOTA	140	132	120	130
LAPORJE	60	80	60	64
LENART V SLOV. GORICAH	80	99	70	187
PALOMA - SLADKI VRH	120	98	120	127
PERNICA	250	153	120	137
PESNICA - JARENINA	160	168	160	144
POBREŽJE	170	162	160	166
POLSKAVA	140	140	280	213
RAČE	180	217	360	342
STARŠE	110	113	100	103
SVETA ANA	130	132	130	134
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	180	178	160	176
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	90	98	70	78
VELKA	200	197	180	184
VOLIČINA	60	53	50	47

Priloga 4: Razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih za leti 2025 in 2026

Lovišče	Srna
BENEDIKT	296
CIGONCA	160
ČREŠNJEVEC	120
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	228
DUPLEK	248
JAKOB	162
KAMNICA	168
KOŠAKI - MALEČNIK	220
KUNGOTA	246
LAPORJE	234
LENART V SLOV. GORICAH	230
PALOMA - SLADKI VRH	180
PERNICA	204
PESNICA - JARENINA	224
POBREŽJE	200
POLSKAVA	220
RAČE	266
STARŠE	260
SVETA ANA	192
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	194
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	188
VELKA	220
VOLIČINA	240
SKUPAJ LUO	4.900
LETO 2025	2.450
LETO 2026	2.450

Priloga 5: Prisotnost in populacijski trend rakunastega psa, pižmovke in nutrije po loviščih

Lovišče	Rakunasti pes*	Pižmovka	Nutrija
BENEDIKT	0	ni zaznana	ni zaznana
CIGONCA	0	ni zaznana	ni zaznana
ČREŠNJEVEC	0	ni zaznana	ni zaznana
DOBRAVA V SLOV. GORICAH	0	ni zaznana	ni zaznana
DUPLEK	0	ni zaznana	ni zaznana
JAKOB	0	ni zaznana	ni zaznana
KAMNICA	0	ni zaznana	ni zaznana
KOŠAKI - MALEČNIK	0	ni zaznana	ni zaznana
KUNGOTA	0	ni zaznana	ni zaznana
LAPORJE	0	ni zaznana	ni zaznana
LENART V SLOV. GORICAH	0	ni zaznana	ni zaznana
PALOMA - SLADKI VRH	0	ni zaznana	ni zaznana
PERNICA	0	ni zaznana	ni zaznana
PESNICA - JARENINA	0	ni zaznana	ni zaznana
POBREŽJE	0	ni zaznana	ni zaznana
POLSKAVA	0	ni zaznana	ni zaznana
RAČE	0	ni zaznana	ni zaznana
STARŠE	0	ni zaznana	ni zaznana
SVETA ANA	0	ni zaznana	ni zaznana
SVETI JURIJ - JUROVSKI DOL	0	ni zaznana	ni zaznana
ŠENTILJ V SLOV. GORICAH	0	ni zaznana	ni zaznana
VELKA	0	ni zaznana	ni zaznana
VOLIČINA	0	ni zaznana	ni zaznana

*Pri rakunastem psu je navedeno št. pojavljanj v lovišču v zadnjem dvoletnem obdobju

Zapisnik usklajevalnega sestanka OZUL Slovensko goriško LUO in nosilca izdelave DLUN za X. Slovensko goriško LUO za leti 2025 in 2026

Sestanek je bil organiziran v sklopu 7. seje IO SOZUL, z namenom uskladitve v fazi nastajanja osnutka dvoletnega načrta. Potekal je v četrtek 27.2.2025 v prostorih lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, Maribor s pričetkom ob 16.00 uri.

Od 9 članov IO je bilo na sestanku prisotnih 8.

Ostali prisotni: strokovni tajnik Božidar KUNEJ in načrtovalec na ZGS Izidor COJZER.

Na sestanek so bili vabljeni tudi predstavniki KGZS – Zavod MB. Predstavnika omenjene institucije ni bilo.

Predlagani dnevni red:

1. Pozdrav, ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda.
2. Pregled sklepov in potrditev zapisnika 6. seje IO SOZUL.
3. Poročilo predsednika Komisije za pregled odstrela in izgub divjadi za Slovensko goriško LUO za leto 2024.
4. Analiza odvzema divjadi v letu 2024.
5. Obravnava in usklajevanje osnutka načrta ter odvzema divjadi za leti 2025-2026.
6. Razno

Pod točko 4 in 5 dnevnega reda je bila s strani načrtovalca podana analiza odvzema in del v letih 2023 in 2024.

V nadaljevanju je bil podrobno predstavljen osnutek načrta za leti 2025 in 2026. Poudarek predstavitve pri načrtovanih ukrepih v življenjskem okolju je bil pri omejitvah – naravovarstvenih glede izvajanja posameznih ukrepov. Prav tako so bili poudarjeni omejitveni elementi pri izvajanju samega lova – omejitve in prepovedi, ki izhajajo iz naravovarstvenih smernic dolgoročnih LUN 2021 – 2030.

Udeležencem je bilo predstavljeno upoštevanje novih smernic in usmeritev, ki izhajajo iz v letu 2023 sprejetega dolgoročnega lovsko upravljalvskega načrta X. Slovensko goriškega LUO za obdobje 2021 – 2030.

Po razpravi med člani IO in nosilcem načrtovanja, ki je sledila ob vsaki vrsti divjadi in ukrepih v okolju, je bil za vse vrste divjadi sprejet predlog, kakor je razvidno iz spodnje tabele:

	PREDLOG LD	PREDLOG ZGS	PREDLOG IO OZUL	USKLAJENO (DA/NE)
SRNA	4748	4900	4900	DA
LISICA	2057	2300	2300	DA
JAZBEC	142	120	120	DA
KUNA ZLATICA	49	40	40	DA
KUNA BELICA	263	250	250	DA
PIŽMOVKA	20	neomejeno	neomejeno	DA
POLJSKI ZAJEC	385	300	300	DA
FAZAN	1507	1400	1400	DA
POLJSKA JEREBICA	0	0	0	DA
RACA MLAKARICA	842	700	700	DA
SRAKA	116	80	80	DA
ŠOJA	145	100	100	DA
SIVA VRANA	2860	3000	3000	DA
ŠAKAL	36	40	40	DA

Udeležencem je bilo predstavljeno, da gre za osnutek dvoletnega načrta, kateri mora biti pregledan in potrjen še s strani Službe za načrtovanje v lovstvu v LJ in s strani Strokovnega sveta OE MB. Morebitne spremembe nastale na osnovi pripomb prej omenjenih organov, bodo vključene v predlog in lahko predstavljajo spremembo osnutka.

Sestanek je bil zaključen ob 18.00 uri.

Opomba: Zapisnik 7.seje IO SOZUL bo predložen s strani strokovnega tajnika LZ Maribor.

Zapisal:
Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.,
višji sodelavec I

Datum: 17. marec 2025

ZAPISNIK

13.seje Strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS z dne 17.3.2025

Čas začetka: seja se je pričela 17. 3. 2025 ob 8:00 uri v prostorih ZGS na Tyrševi 15.

Vabljeni člani: Matjaž Zupanič, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac. Gabrijel Cojzer, Izidor Cojzer.

Prisotni člani: Matjaž Zupanič, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac. Gabrijel Cojzer, Izidor Cojzer.

Ostali prisotni: mag. Igor Kopše – vodja OE.

Oseba, ki je vodila sejo: Izidor Cojzer.

Seja je imela naslednji **dnevni red**:

1. Potrditev osnutka dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za X. Slovensko goriško LUO za leti 2025 in 2026.
2. Potrditev osnutka dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za XV. Ptujsko-Ormoško LUO za leti 2025 in 2026.
3. Razno.

Pod točko 1 in 2 dnevnega reda je osnutke obeh dvoletnih lovsko upravljalvskih načrtov predstavil Izidor Cojzer.

Za glasovanje sta bila predlagana naslednja sklepa:

- **Sklep št. 1:** Strokovni svet določa osnutek dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za X. Slovensko goriško LUO za leti 2025 in 2026, v takšni obliki in vsebini kot je bil predložen.
- **Sklep št. 2:** Strokovni svet določa osnutek dvoletnega lovsko upravljalvskega načrta za X. Ptujsko-Ormoško LUO za leti 2025 in 2026, v takšni obliki in vsebini kot je bil predložen.

Po razpravi obeh osnutkov načrtov je Strokovni svet z 5 glasovi ZA sprejel oba predlagana sklepa.

Pod točko razno so bili člani strokovnega sveta seznanjeni z vsebinskim in časovnim razporedom izvajanja pripravništva pripravnika Matija PODERGAJS. Mentor pripravnika je Gregor BELCL, kateri je strokovnemu svetu tudi posredoval omenjen razpored.

Po pregledu razporeda in razpravi so člani strokovnega sveta z 5 glasovi ZA sprejeli

- **Sklep št. 3: Strokovni svet se strinja z vsebinskim in časovnim razporedom izvajanja pripravištva pripravnika Matije Podergajs.**

Pod točko razno član sveta Matjaž Zupanič izpostavi strokovno vprašanje glede nedavnih pritožb družbe SiDG na izdane C odločbe. Gre za izdane odločbe za sanacijo po ujmah poškodovanih gozdnih odsekov ki ležijo na območju rastišč divjega petelina. Letos smo bili kar v nekaj primerih v dilemi ali oziroma kako izvajalcu sanacije podaljšati rok oziroma omogočiti izvedbo del glede na določitve zakonodaje, ki omejuje izvajanje del v času rastišve divjega petelina med 1.3. in 30.6. Obstaja bojazen, da bi zaradi prestavitve izvedbe del v obdobje po 30.6. lahko prišlo do kalamitete podlubnikov.

Strokovni svet ocenjuje, da bi bilo smiselno takšne primere reševati od primera do primera in v prvi vrsti ugotavljati ali gre za rastišča z dejansko prisotnostjo divjega petelina ali le za potencialna rastišča. V nadaljevanju se bo treba opreti na izkustvene podatke revirnih lovcev in v nadaljevanju še na rezultate monitoringa vrste, ki se bo predvidoma opravi v sklopu naslednjega projekta »Pohorka«. Dokler nimamo drugih trdnih podatkov glede prisotnosti vrst, je treba dosledno upoštevati usmeritve načrtov GGE z jasnimi opredelitvami področij (odsekov) v posameznih upravljavskih conah. V primeru nejasnosti pa kontaktirati službo za lovsko načrtovanje in skupaj opredeliti pogoje izvedbe sanacije na takšnih območjih.

Konec seje: ob 10:55 uri.

Zapisal:

Izidor Cojzer, univ. dipl. inž. gozd.

Predsednik Strokovnega sveta Območne enote Maribor ZGS

**IZIDOR
COJZER**

Digitalno podpisal
IZIDOR COJZER
Datum: 2025.03.17
14:52:31 +01'00'

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Maribor

**Zavod za gozdove
Slovenije**

Podpisal: IGOR KOPŠE
Izdajatelj: SIGEN-CA G2
Št. certifikata: 12BD48E60000000572894F4
Potek veljavnosti: 06. 12. 2027
Čas podpisa: 24. 03. 2025 08:29
Šifra: 3410-195/2025-1

Zadeva: 3410-195/2025 - 1

Datum: 24. 3. 2025

V A B I L O

Spoštovani!

Skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) ter Zakonom o divjadi in lovstvu in njegovimi spremembami (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl.US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr., 44/22 in 158/22) vas vabimo na javno predstavitev osnutkov dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za Slovensko goriško in Ptujsko – Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026.

Predstavitve bo v petek, 4. 4. 2025

ob 9.00 uri za Slovensko goriško LUO

ob 12.00 uri za Ptujsko - Ormoško LUO

v prostorih lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor

Osnutek načrta je na vpogled na internetni strani Zavoda za gozdove Slovenije: <https://www.zgs.si/delovna-podrocja/prostozivece-zivali/lovskoupravljavsko-nacrtovanje> pod zavihkom »Osnutki dvoletnih načrtov za leti 2025 in 2026«.

Javna predstavitev je namenjena podajanju predlogov, pobud in pripomb predstavnikov ustanov, ki jih navaja omenjeni pravilnik. Pripombe k osnutku načrta je možno podati pisno ali ustno na javni predstavitvi. Pripombe lahko posredujete tudi pisno na elektronski naslov oe.maribor@zgs.si in sicer do pričetka javne predstavitve.

Vljudno vabljeni !

mag. Igor KOPŠE, univ.dipl.inž.gozd.
vodja območne enote

VABLJENI:

- Območno združenje upravljavcev lovišč X. LUO, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
- Območno združenje upravljavcev lovišč XV. LUO, Potrčeva 45, 2250 Ptuj
- Inšpektorat RS za kmet., gozd., lov in ribolov, lovski inšpektor g. Sebastjan Soršak, Trg zmage 7, 9000 Murska Sobota
- Inšpektorat RS za kmet., gozd., lov in ribolov, lovski inšpektor g. Ian Martin Koštomaj, Kidričeva ulica 24B, 3000 Celje
- MKGP, Sektor za lovstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
- Lovska zveza Maribor, Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
- Zveza lovskih družin Ptuj Ormož, Potrčeva cesta 45, 2250 Ptuj
- Kmetijsko gozdarska zbornica, Enota Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor
- Kmetijsko gozdarska zbornica, Enota Ptuj, Ormoška c. 28, 2250 Ptuj
- Sindikat kmetov Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana
- Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
- Slovenski državni gozdovi d.o.o., PE Maribor, Ormoška cesta 20, 2250 Ptuj
- Društvo za proučevanje ptic in varstvo narave, Ptujška c. 91, 2327 Rače
- Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Ostrožno pri Ponikvi 26, 3232 Ponikva
- Upravna enota Maribor, Ul. heroja Staneta 1, 2000 Maribor
- Upravna enota Pesnica, Pesnica pri Mariboru 39, 2211 Pesnica pri Mariboru
- Upravna enota Lenart, Trg osvoboditve 7, 2230 Lenart v Slov. Goricah
- Upravna enota Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica
- Upravna enota Ptuj, Slomškova ulica 10, 2250 Ptuj
- Upravna enota Ormož, Ptujška cesta 6, 2270 Ormož
- Upravna enota Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 12A, 3240 Šmarje pri Jelšah
- Občina Lenart, Trg osvoboditve 7, 2230 Lenart v Slov. Goricah
- Občina Ormož, Ptujška cesta 6, 2270 Ormož
- Občina Majšperk, Majšperk 32 a, 2322 Majšperk
- Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska cesta 10, 2310 Slov. Bistrica
- Občina Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače
- Občina Maribor, Ulica Heroja Staneta 1, 2000 Maribor
- Občina Starše, Starše 93, 2205 Starše
- Občina Gorišnica, Gorišnica 54, 2272 Gorišnica
- Občina Kungota, Plintovec 1, 2201 Zg. Kungota
- Občina Šentilj, Šentilj v Slov. goricah 69, 2212 Šentilj v Slov. goricah
- Občina Sv. Ana, Sv. Ana v Slov. goricah 17, 2233 Sv. Ana
- Občina Sv. Andraž, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci
- Občina Pesnica, Pesnica pri Mariboru 42 a, 2211 Pesnica
- Občina Hoče Slivnica, Pohorska cesta 15, 2311 Hoče
- Občina Miklavž na Dr. polju, Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dr. polju
- Občina Duplek, Cesta 4. julija 106, 2241 Sp. Duplek
- Občina Kidričevo, Ul. Borisa Kraigherja 25, 2325 Kidričevo
- Občina Hajdina, Zg. Hajdina 45, 2288 Hajdina
- Občina Videm, Videm pri Ptuj 54, 2284 Videm pri Ptuj
- Občina Podlehnik, Podlehnik 9, 2286 Podlehnik
- Občina Destnik, Vintarovci 53, 2253 Destnik
- Občina Žetale, Žetale 1, 2287 Žetale
- Občina Ptuj, Mestni trg 1, 2250 Ptuj
- Občina Markovci, Markovci 43, 2281 Markovci
- Občina Zavrč, Zavrč 11, 2283 Zavrč
- Občina Dornava, Dornava 125, 2252 Dornava
- Občina Juršinci, Juršinci 3 b, 2256 Juršinci
- Občina Trnovska vas, Trnovska vas 42, 2254 Trnovska vas
- Občina Benedikt, Benedikt v Slov. Goricah 16 a, 2234 Benedikt
- Občina Rogaška Slatina, Izletniška ulica 2, 3250 Rogaška Slatina
- Občina Makole, Makole 12, 2321 Makole
- Občina Rogatec, Pot k ribniku 4, 3252 Rogatec
- Občina Poljčane, Bistriška cesta 65, 2319 Poljčane
- ZGS, CE, Služba za lovsko načrtovanje, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
- ZGS, OE Slovenj Gradec, OE Celje, OE Murska Sobota

Datum: 7.4.2025

Z A P I S N I K

javne predstavitve osnutka dvoletnega načrta za X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026

Kraj in čas: sedež lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, MARIBOR, 4.4.2025 ob 9. uri

Vabljeni: - priloga vabilo

Prisotni: - priloga lista prisotnih

Oseba, ki je vodila javno predstavitev: Izidor COJZER

Zapisnikar: Mateja COJZER

Prisotnim je bil predstavljen osnutek dvoletnega načrta po posameznih poglavjih:

- Dosedanji potek in kronologija nastajanja načrta,
- Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjad za obdobje 2019–2024,
- Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi za leti 2025+2026,
- Škode od divjadi v letih od 2019 do 2024,
- Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme, analiza rezultatov popisa objedenosti 2024,
- Pregled odvzema in analiza odvzema po posameznih vrstah divjadi za preteklo šestletno obdobje, s poudarkom na zadnjih dveh letih,
- Načrtovani ukrepi in usmeritve po posameznih vrstah divjadi za leti 2025+2026.

V nadaljevanju je bilo prisotnim predstavljeno, katere pobude in pripombe so prispele na elektronski naslov OE Maribor v času razgrnitve načrta oz. do javne predstavitve.

V razpravi, ki je sledila, je sodelovalo več razpravljalcev.

Bojan Protner, LD Pernica: Kdo in na osnovi česa je Perniško jezero opredelil za območje brez lova? Ali to pomeni brez lova na vse vrste divjadi ali samo lova na raco mlakarico? Pričakuje analizo, kaj je bilo narobe, da se je to prepovedalo. OZUL bi moral to spremljati.

ODGOVOR: Podlaga za takšno opredelitev površin, kjer je prepoved lova, je v dolgoročnem načrtu LUO, kjer je do prepovedi prišlo na zahtevo naravovarstva in okoljskega poročila, ki opredeljuje območja z omejitvami glede lova. Podlaga so naravovarstvene smernice ZRSVN, ki so bile vgrajene v dolgoročne načrte. Tudi ti načrti so bili razgrnjeni in v fazi usklajevanj, pa takrat kljub pozivom ni bilo pripomb. Prepoved lova velja za vso divjad in to od sprejetja dolgoročnih načrtov naprej (november 2023).

Matjaž Roter, LD Pesnica-Jarenina: Včasih je bilo na vodnih telesih bistveno več vrst različnih rac, sedaj menim, da na račun velikega števila labodov, vrste rac izginjajo. Glede realizacije načrta sive vrane meni, da načrta ne morejo oziroma ga težko dosegaajo zaradi vpliva poseljenosti, urbanizacije. Tu je nemogoče uspešno loviti.

ODGOVOR: Glede vpliva labodov se strinjamo, da je njihovo število zelo v porastu in da imajo zagotovo tudi negativen vpliv na sobivanje z ostalimi vodnimi živalmi. Glede sive vrane pa razumemo njihovo težavo, saj smo na območju res priča intenzivnemu poseljevanju in iz tega izhajajočim težavam pri realizaciji načrtov. Kljub temu menimo, da se bo načrt dalo realizirati znotraj dovoljenih toleranc – 30 %.

Benjamin Metličar, LD Košaki - Malečnik; Zakaj se ne sme loviti na območju Meljskega hriba? Tu obstaja velika nevarnost prenamnožitve plenilcev – lisica, kuna ...! Kdo bo odgovarjal za škodo?

ODGOVOR: Gre za zoološko, geomorfološko in geološko naravno vrednoto državnega pomena. Naravovarstveni režim na tej vrednoti prepoveduje tudi lov. Za škodo nastalo na območju NV odgovarja RS, saj gre za nelovno površino.

Bojan Protner, LD Pernica; Potem takem je Perniško jezero nelovna površina in bi mi zahtevali zmanjšanje koncesnine. Ali smo do tega upravičeni?

ODGOVOR: Pobudo za zmanjšanje koncesnine je treba nasloviti na MKGP.

Matjaž Rožman, LD Košaki-Malečnik; Na vseh vodotokih se pojavlja bober. Zaježitve povzročajo škodo na poljih in onemogočajo dostop lastnikom kmetijskih zemljišč do polj in pridelkov. Precej je objedene obvodne drevnine.

ODGOVOR: Bober ni divjad in jo lovsko upravljavski načrti ne obravnavajo. Se zavedamo težav, ki jih vrsta povzroča, gre za avtohtono zavarovano vrsto. V primeru škod je treba poklicati na Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju: Zavod), ki je pooblaščen za reševanje škodnih primerov.

Mirko Draškovič, LD Polskava; Meni, da so lovci napram ribičem v podrejenem položaju, saj ribiči lahko intenzivno lovijo in delajo različna dela na vodnih telesih, medtem ko lovci ne. Ribiči tudi redno izsušijo vodne površine in takrat bi morda lahko izvajali tudi lov. Razmišlja glede velikega deleža povoza v njihovem lovišču in izrazi bojazen glede vezave odvzema mladice in srn napram srnjakom. Boji se, da bodo morali zaradi velikih izgub nato še dodatno posegati v razred srn in mladice z odstrelom.

ODGOVOR: Vezava odstrela mladice in srn napram srnjakom je nižje pravilo, tako da v primeru preseganja nad +20 % v razredu mladice in srn ni potrebno več doseganje vezave 120 %. Glede primerjave z ribiči to presega načrte LUN, gotovo pa imajo tudi ribiči načrte, ki so jih dolžni izpolnjevati.

Božidar Kunej, OZUL SG; Glede izvedbe kinoloških prireditev na območju lovišča Rače pričakuje, da se bo to kljub omejitvam lahko izvedlo, saj gre za šolanje psov, kar je osnova za kasnejše uspešno delo teh živali. Še enkrat opozori, da DLUN ne naslavlja zavarovanih vrst – labodi, bober ...

Glede šakala se poda obrazložitev, da do leta 2029 odgovornost za nastalo škodo prevzema RS. Postopek prijave in reševanja ostaja enak kot do sedaj. Prijava na Zavod ...

Zavod za gozdove Slovenije

Območna enota Maribor

Po mnenju več udeležencev bo treba izvajati nenehen, konstanten pritisk na odločevalce in opozarjati na nevzdržno situacijo prekomernega obremenjevanja okolice in neposredno življenjskega okolja prostoživečih vrst. Posebej so bili izpostavljeni primeri vožnje v naravnem okolju s štirikolesniki in motokros motorji.

Udeležencem je bilo povedano, da so v času javne razgrnitve osnutka do javne predstavitve pripombe bile podane s strani MKGP, lovske inšpekcije, LD Pesnica-Jarenina. Na javni obravnavi so bile pripombe tudi predstavljene. Vse pripombe bodo upoštevane pri pripravi predloga načrta.

Zaključek: Javna predstavitev osnutka je bila končana ob 10:50 uri.

Zapisala:

dr. Mateja COJZER

višji koordinator za področje gozdarstva

**MATEJA
COJZER**

Digitalno
podpisal MATEJA
COJZER

Datum:
2025.04.08
14:22:53 +02'00'

Priloga:- vabilo

- lista prisotnih

LISTA PRISOTNIH

na javni predstavitvi osnutka dvoletnega načrta za X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026, ki je izvedena na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20), v petek 4. 4. 2025 ob 9.00 uri v prostorih lovske zveze Maribor, Tržaška cesta 65, Maribor.

Zap. št.	Ime in priimek	Predstavnik	Podpis
1.	M. GOLICAN	L&M	
2.	MULEC P	LD TAKAR	
3.	SASO NOVINEC	MKG P	
4.	BRUMAR MILAN	LD SO. TURK	
5.	Prindler Puan	LD-SU-TURK	
6.	FRANC KRIVEC	LD SV JURIJ	
7.	BOVIS ZUPANIC	LD RACIC	
8.	DRAŠKOVIC MIRKO	LD POLSKAVA	
9.	PANIČ BOJAN	LD ČRESNJEVEC	
10.	SILVO PROSIC	LD BENEDIK	
11.	DRAGICA CENTRIH	SO MIKLAVŽ NA MP	
12.	DRAGO ŠKOFIČ	LGE. KOVČEK	
13.	MATJAZ KOŠMAN	SEKOŠAKI	
14.	BENJAMIN METLIČAR	LD MALEČNIK-KOŠAK	
15.	MATJAZ KOTBEK	LD TESNIČA-JARENINA	
16.	NIRL PETER	LD. PALOMA	

Šifra: 013-5/2024

Datum: 10.4.2025

Z A P I S N I K

6. seje Sveta ZGS Območne enote Maribor z dne 10.4.2025 s pričetkom ob 10.00 uri v LD Rače.

Prisotni člani sveta Marjan Hren, Marko Furman, Sebastjan Štruc, Marjan Hren, Peter Kovačec, Dragica Harič Šahtler. Jelka Zidarič Trstenjak

Odsotni člani sveta: Milan Unuk, Peter Kolar, Aleš Pregl

Ostali prisotni: mag. Igor Kopše, dr. Mateja Cojzer, Nenad Zagorac, Izidor Cojzer, Gabrijel Cojzer, Aleš Bardun.

Dnevni red seje:

1. Potrditev zapisnika 5. dopisne seje Sveta ZGS OE Maribor
2. Poročilo o delu ZGS OE Maribor za leto 2024
3. Program dela in finančni načrt območne enote Maribor za leto 2025
4. Določitev predlogov dvoletnih lovsko upravljaljskih načrtov za:
 - XV. Ptujsko – Ormoško lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026
 - X. Slovensko goriško lovsko upravljaljsko območje za leti 2025 in 2026
5. Problematika gospodarjenja s hrastovimi gozdovi na mokrih, zaglejenih tleh. Terenski ogled objektov v Požegu

Sejo Sveta ZGS OE Maribor je otvoril g. Hren, ki je pozdravil vse prisotne in ugotovil, da je svet sklepčen saj je prisotnih 6 članov Sveta.

AD 23. Potrditev zapisnika 5. dopisne seje Sveta ZGS OE Maribor.

G. Hren da zapisnik 5. seje v razpravo. Ker ni pripomb, člani Sveta OE Maribor sprejmejo naslednji

Sklep št. 22:

Potrdi se zapisnik 5. dopisne Sveta ZGS OE Maribor.

Sklep je bil sprejet soglasno. (6 glasov ZA)

AD 24. Poročilo o delu ZGS OE Maribor za leto 2024

G. Hren odpre 2. točko dnevnega reda in preda besedo vodji mag. Kopšetu.

Mag. Kopše predlaga, da se v poročilu izpostavi samo bistvene stvari. Izpostavi dejstvo, da je od 90% do 95% dela ZGS fiksno določena. Izpostavi na pogostost ujm v zadnjih letih, ki so izrazito spremenjale osnovni program dela ZGS (30% do 40%). Pojasni, da nam je leto 2024 prizaneslo z ujmami – le tega si želimo tudi v prihodnje. Pojasni, da je bila v letu 2024 izvedena notranja reorganizacija (korigiranje revirjev). En revir v severnem delu OE je bil ukinjen (revir Urban), na južnem OE pa je bil en revir formiran na novo (revir Ptuj). Namen reorganizacije je uravnoteženje dela po revirjih. Sedež KE Maribor je bil iz Maribora prenesen v Pernico zaradi lažjega dostopa za zaposlene in stranke. OE je bila v lanskem letu aktivna na tržni dejavnosti (na projektih) tako da je leto končala sorazmerno uspešno.

Dr. Cojzer Mateja predstavi delo odseka za načrtovanje razvoja gozdov. In sicer (izdelovanje gozdnogospodarskih načrtov, izdajanje projektnih pogojev, soglasij in mnenj za posege v gozdni prostor (532 v lanskem letu), obnavljanje ureditvenih mej v gozdovih, izdajanje soglasij in mnenj k OPN-jem in OPPN-jem, priprava pogodb za gozdni sklad. V letu 2024 je bilo sprejetih 7 gozdno gospodarskih načrtov, v fazi sprejemanja so 3-je, v fazi izdelave pa 2.

Izvedena je bila ena popolna premerba gozda na območju Cigonce.

G. Cojzer Izidor predstavi delo službe za lovsko načrtovanje v okviru službe za načrtovanje razvoja gozdov. Pojasni, da v letu 2024 ni bilo izdelave dvoletnih načrtov LUO. Spremljali so realizacijo obstoječih lovsko upravljaljskih načrtov in pripravili razdelilnike odvzema po loviščih. Spremljanje škod po divjadi na nelovnih površinah in škod po zavarovanih vrstah prostoživečih živali. Spremljanje in ocenjevanje škod po divjadi v skladu s smernicami ministrstva. Sodelovanje z lovsko inšpekcijo. Sodelovanje pri izobraževanju lovskih pripravnikov. Koordiniranje službe za gozdni nadzor v okviru rednega in izven rednega delovnega časa. Izvedba popisa objedenosti gozdnega mladja. Usmerjanje dela v LPN Pohorje (5 lovskih revirjev). Opozori na dejstvo, da se je v lanskem letu na območju Pohorja pojavil trop volkov, ki ga sedaj tudi intenzivno spremljajo – monitoring vrste.

G. Cojzer Gabrijel je predstavil delo službe za gozdarsko tehniko in ekonomiko, varnost in zdravje pri delu. Leta 2024 je služba koordinirala vzdrževanje gozdnih cest v 36 občinah (437 km). Poudarek je bil na sanaciji in obnovi gozdnih cest poškodovanih v neurjih leta 2023. Skupna sredstva predvidena za vzdrževanje gozdnih cest v višini 500,000 EUR so bila v večini občin porabljena. V letu 2024 na območju OE Maribor v zasebnih gozdovih ni bilo nobenega smrtnega primera pri delu v gozdovih, na območju celotne Slovenije pa so bili 3. 40 sodelavcev je opravilo redne obdobje zdravniške preglede v Zdravstvenem domu Slovenska Bistrica (MDPŠ).

G Zagorac predstavi delo odseka za ukrepe v gozdovih ter službe za gojenje gozdov. Pojasni, da je bilo leto 2024 leto brez večjih ujm. Prisotne so bile težave zaradi prenamnožitve podlubnikov. V letu 2024 je bilo posajenih 100000 sadik (1/2 v državnih in 1/2 v zasebnih gozdovih). Za nego gozdov (subvencije) je bilo v lanskem letu namenjenih 65.000 EUR, za gozdni sklad 220,000 EUR (ekocelice), ter iz naslova PRP 72,000 EUR. Obnovljenih je bilo 7,000 ha gozdnogojitvenih načrtov. Na delavnicah s področja nege in varstva gozdov je bilo udeleženih 98 lastnikov gozdov. Delež varstveno sanacijskih sečenj v državnih gozdovih je bil 20% v zasebnih gozdovih pa 36% od celotne sečnje. Na področju varstva gozdov izpostavi vroča poletja in razmah nekaterih vrst škodljivcev (hrastova čipkarica, bukov rilčkar skakač v Halozah). Gozdnih požarov ni bilo. Fitonadzorniki so opravili 40 pregledov karantenskih bolezni.

G. Hren se zahvali za poročilo. Lastniki gozdov podpirajo optimiziranje in organizacijo revirjev. Opozori na dejstvo da je v Sloveniji 130,000 lastnikov gozdov katerih gozdna posest je velika od 1 ha do 10 ha. Odpre razpravo.

Ga. Šahtler zanima propadanje – sušenje jesena. Poda predlog, da se lastnikom gozdov predstavi potek te bolezni. Izpostavi še delo na preventivi.

G. Zagorac ji odgovori, da se predstavitev za lastnike gozdov lahko opravi preko spleta. Pojasni ji, da je sušenje jesena bolezen (jesenov ožig) ter da smo gozdarji glede širitve le te nemočni. Opozori še na dejstvo ,da se z leti pojavijo odporni osebki na to bolezen (hiperviluentni), ki jih nato pospešujemo.

Ga. Šahtler opozori, da sta cesti Šumik – Osankarica in Šumik – potok Verna v zelo slabem stanju praktično kolovoza.

G. Cojzer Gabrijel pojasni, da pozna ti dve cesti , ki se nahajata v občini Slovenska Bistrica ter sta v državni cesti in tako nista predmet iz naslova vzdrževanja gozdnih cest.

Mag. Kopše pojasni da, je iz naslova rednega vzdrževanja gozdnih cest na leto na voljo ~600 EUR po km.

G. Hren. Glede prisotnosti volka na Pohorju pojasni, da lahko govorimo o sobivanju, vendar je vprašanje kakšno bo to sobivanje. Če se bo volk širil po Pohorju bo to neprijetna zgodba. Pojasni, da so se rejci ovc na tem območju 20let – 30 let učili ovčereje.

Po razpravi Svet glasuje o 2. točki dnevnega reda in sprejme naslednji

Sklep št. 23:

Svet območne enote sprejme poročilo o delu ZGS OE Maribor za leto 2024

Sklep je bil sprejet soglasno. (6 glasov **ZA**).

AD 25. Program dela in finančni načrt območne enote Maribor za leto 2025

G. Hren odpre 3.točko dnevnega reda in preda besedo vodji OE.

Mag. Kopše predstavi osnovne cilje dela v letu 2025:

- Organizacija dela na OE
- Zagotavljanje pogojev dela
- Izvedba programa del
- Izvrševanje finančnega načrta

Opozori na dejstvo, da je 90% del določenih z zakonom. V letu 2025 se bo nadaljevalo z digitalizacijo – uvajanje novih programskih rešitev (8 – 9 novih programskih rešitev). Leto 2025 bo tretje leto uvajanja tega projekta (e – gozdarstvo). Predvideno je nadaljevanje sanacije po ujmah v letu 2023 (gozdne prometnice, vetrolomi). Ena od ključnih nalog bo zagotavljanje kadrovskega načrta – leto 2025 bo pestro leto z vidika fluktuacije kadrov (predvidoma 5-8 upokojitev). Finančni načrt je za 3,5% večji kot lani na kar ima največji vpliv reforma plačnega sistema. Povečanje materialnih stroškov je predvideno za 8%. Predvidena je nabava enega novega službenega vozila. Javna lovška služba je za razliko od javne gozdarske službe financirana iz proračuna le 60%, ostalo je potrebno zagotoviti iz tržne dejavnosti, kar je v primeru negotovih globalnih razmer lahko ogroženo. Ostala tržna dejavnost bo v letu 2025 manjša zaradi obremenjenosti obstoječega kadra s kadrovsko obnovo ob menjavi generacij.

G. Hren odpre razpravo.

Ga. Šahtler izpostavi probleme poškodb po jelenjadi. Zaradi turizma se divjad iz vrha Pohorja preseljuje in koncentrira na nižjih nadmorskih višinah ter manj obljudenih območjih in tam povzroča temu primerno večjo škodo v gozdovih. Izrazi potrebo po redni ocenitvi škod po divjadi. Poda predlog za vzpostavitev posebne aplikacije s katero bi lahko lastniki gozdov prijavljali škode preko spleta.

G. Hren poda predlog za vzpostavitev pogojev, ki bi lastniki gozdov lahko podali skupinsko prijavo škode po divjadi. Predlaga, da bi se ob uvedbi digitalizacije v gozdarstvo omogočila, da bi lastniki gozdov lahko preko spleta prišli do informacije v zvezi z omejitvami pri gospodarjenju z njihovimi gozdovi. Predlaga, da se ob uvedbi digitalizacije v gozdarstvo omogoči izobraževanje lastnikov gozdov na to temo.

Ga. Šahtler predlaga, da bi ZGS podal pobudo za ustanovitev višje gozdarske šole v Mariboru.

Po razpravi Svet glasuje o 3. točki dnevnega reda in sprejme naslednji

Sklep št. 24:

Svet območne enote potrdi predlog programa dela in finančnega načrta območne enote Maribor za leto 2025

Sklep je bil sprejet soglasno. (6 glasov **ZA**).

AD 26. Določitev predlogov dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za:

- **X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026**
- **XV. Ptujsko – Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026**

X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje

G.Izidor Cojzer predstavi postopek priprave osnutkov dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov (LUN), vsebino osnutka ter predstavi glavne pripombe deležnikov na osnutke.

Pripombe na načrt s strani MKGP-ja:

- V drugem odstavku naj se med pravne akte doda tudi Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20).
- V podpoglavju »Ostale usmeritve, ukrepi in določila« je v zadnjem odstavku navedeno, da bodo od 1. 5. 2025 dalje oceno in izplačevanje odškodnin za nastalo škodo od šakala prevzemali upravljavci lovišč v LUO. Ta trditev ne drži in predlagamo, da se jo črta.
- v osnutku LUN 2025-2026 pri šakalu ni jasno navedeno, da se odvzem v letne načrte vnese v eno lovišče

Upoštevanje pripomb: vse pripombe se upošteva in predlog načrta ustrezno spremeni oz. dopolni.

Pripombe na načrt s strani inšpektorata za lovstvo (IRSKGLR)

- Glede na to, da je z LUN dovoljeno doseljevanje osebkov fazana in poljske jerebice iz vzreje za potrebe šolanja in preizkušanja lovskih psov, bi bilo v LUN smiselno dodati, da je takšno doseljevanje dovoljeno tudi za raco mlakarico, lahko z omejitvijo na umetne vodotoke. Tako bi namreč celostno uredili možnost preizkušanja lovskih psov, kjer je poleg poljske male divjadi nujno tudi preizkušanje na racah mlakaricah.

Upoštevanje pripomb: pripomba se upošteva in predlog načrta ustrezno dopolni.

Javna predstavitev osnutka je bila 4.4.2025 v prostorih Lovske zveze Maribor – zapisnik z vabilom in listo prisotnih je sestavni del predloga načrta.

V. Ptujsko – Ormoško lovsko upravljavsko območje

G.Izidor Cojzer predstavi še vsebino osnutka za Ptujsko Ormoški LUO ter predstavi glavne pripombe deležnikov na osnutke.

Javna predstavitev osnutka je bila 4.4.2025 v prostorih Lovske zveze Maribor – zapisnik z vabilom in listo prisotnih je sestavni del predloga načrta.

Tekom javne razgrnitve načrta in na sami javni predstavitvi so bile podane naslednje vsebinske pripombe:

Pripombe na načrt s strani MKGP-ja:

- V drugem odstavku naj se med pravne akte doda tudi Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20).
- **Upoštevano v celoti.**
- Glede na cilje upravljanja z muflonom (realiziran odvzem znotraj osrednjega območja bi moral biti višji), na obseg objedenosti gozdnega mladja in drugih kazalnikov vpliva na okolje na MKGP menimo, da s predlaganim načrtovanim odvzemom muflona ne moremo doseči postavljenega upravljavskega cilja s to vrsto divjadi, ki je usklajenost z okoljem na delu osrednjega območja. Predlagamo odvzem vsaj 280 osebkov v obdobju 2025-26. Povišanje naj se primarno izvede v osrednjem območju pojavljanja muflona.
- **Upoštevano delno.** Povišanje glede na realizacijo znotraj osrednjega območja se nanaša na to območje in pomeni v primerjavi z realizacijo dvig načrtovanega odvzema. Zunaj osrednjega

območja je odvzem neomejen zato v zunanje območje ne beležimo načrta odvzema. Po našem mnenju bi imelo tolikšno povišanje načrta negativen vpliv na izvedbo. Glede na trenutne kazalnike ocenjujemo, da načrtovan odvzem 240 živali vodi k doseganju dolgoročnih ciljev.

- V podpoglavju »Ostale usmeritve, ukrepi in določila« je v zadnjem odstavku navedeno, da bodo od 1. 5. 2025 dalje oceno in izplačevanje odškodnin za nastalo škodo od šakala prevzemali upravljavci lovišč v LUO. Ta trditev ne drži in predlagamo, da se jo črta.
- **Upoštevano v celoti.**
- Glede na to, da načrtovanega odvzema pri šakalu ni potrebno dosegati, glede na realizacijo v preteklem dvoletnem obdobju in glede na pričakovano številčno ter prostorsko širitev vrste menimo, da je načrtovan odvzem šakala prenizek. Predlagamo odvzem vsaj 100 osebkov v obdobju 2025-26.
- **Upoštevano v celoti.**
- v osnutku LUN 2025-2026 pri šakalu ni jasno navedeno, da se odvzem v letne načrte vnese v eno lovišče
- **Upoštevano v celoti.** Celoten načrtovan odvzem na ravni LUO se evidentira v letnem načrtu lovišča Kog-Vinski vrhovi. Ne glede na to lahko odvzem (odstrel) šakala izvajajo vsa lovišča v LUO. Dopustna odstopanja veljajo na ravni LUO.

Pripombe na načrt s strani inšpektorata za lovstvo (IRSKGLR)

- 3.2 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi. Zimsko krmljenje muflona: Stran 10, 4. alineja: Oceno ne/primernosti lokacij krmišč opravi ZGS. O lokaciji morebitnega nadomestnega krmišča se skupaj dogovorita upravljavec lovišča in ZGS. Pobudo za spremembo lokacije krmišča lahko poda tudi upravljavec lovišča. Pobudo za spremembo lokacije krmišča med obdobjem veljavnosti dvoletnega načrta lahko podata upravljavec in ZGS, odobri pa IRSKGLR z odločbo. Ista pripomba velja na zapis na str. 11, pri podpoglavju Ostale usmeritve, določila in omejitve
- **Upoštevano v celoti.** Pobudo za spremembo lokacije krmišča med obdobjem veljavnosti dvoletnega načrta lahko podata upravljavec in ZGS, odobri pa IRSKGLR z odločbo.
- 3.2 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi. Stran 11: Privabljalno krmljenje malih zveri (lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, šakal) Usmeritve, določila in omejitve: - Privabljalno je dopustno krmiti male zveri in šakala v vseh loviščih v LUO. - Uporablja se krma živalskega izvora in sadje Krmljenje s krmo živalskega izvora (mrhovišča z ŽSP) je po ZNUAPK (13. čl.) ni dovoljeno. Izdelava takega krmišča je mogoča samo z izdano odločbo UVHVVR. Na tej podlagi se lovski inšpektor ne strinja z navedbo v načrtu.
- **Upoštevano v celoti.** Dodano oz. popravljen zapis, ki se sedaj glasi: " Pri izvajanju ukrepa je potrebno upoštevati veterinarske predpise o ravnanju z živalskimi stranskimi proizvodi. Krmljenje z ŽSP je dovoljeno le v primeru pridobljenega dovoljenja – odločbe UVHVVR."

Tekom javne razgrnitve so bili s strani IO OZUL posredovani tudi Komentarji Komisije za gospodarjenje z mufloni na pogorju Boča. Svetnikom se je komentarje prebralo in razložilo zakaj se zahtev oziroma pobud komisije ni upoštevalo.

G. Kovačec opozori na dejstvo, da se narava hitreje spreminja kot so nas nekoč učili. Dejstvo je, da sta prišla volk in šakal. Opozori, da če divjadi ni potem tudi ni škod po divjadi. Škoda, ki jo divjad povzroči je stvar dogovora. Opozori, da se poleg okolja spreminjajo tudi ljudje (njihove navade).

G. Hren opozori na dejstvo, da je potrebno sanacije škod po divjadi odpraviti v nekem normalnem dialogu. Poudari, da se lovci in lastniki zemljišč in gozdov povečini razumejo med seboj.

G. Kovačec opozori na dejstvo, da ko posamezna populacija preseže število, ki ga narava prenese jo je potrebno začeti uravnati z odstrelom.

Po razpravi Svet glasuje o 4. točki dnevnega reda in sprejme naslednji

Sklep št. 25:

Svet območne enote določi predloga dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za:

- X. Slovensko goriško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026
- XV. Ptujsko – Ormoško lovsko upravljavsko območje za leti 2025 in 2026

Sklep je bil sprejet soglasno. (6 glasov **ZA**).

Ob 13:30 g.Hren zaključi redni del seje Ter napove nadaljevanje na terenu.Ga. Šahtler in g. Kovačec se opravičita in izpustita terenski del seje..

AD 27. Problematika gospodarjenja s hrastovimi gozdovi na mokrih, zaglejenih tleh. Terenski ogled objektov v Požegu

Pod 5. točko dnevnega reda je bila preostalim članom sveta predstavljena problematika obnove hrastovih gozdov s spremenjeno drevesno sestavo na zaglejenih tleh v bližnjem Požegu. Člani sveta so si lahko ogledali objekt, kjer se s pomočjo umetne obnove poskuša obnoviti sestoje in različne težave, nastajajo ob tem.

G. Hren se zahvali vsem prisotnim in zaključi sejo ob 14:50 uri.

Zapisal:

Aleš Bardun

Marjan Hren
predsednik Sveta OE Maribor

